

**UCHWAŁA NR XXV/134/2016
RADY GMINY ŁONIÓW**

z dnia 28 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia „Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Łoniów na lata 2016 - 2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) w związku 5a ust.2, pkt. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) Rada Gminy Łoniów

uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Łoniów na lata 2016 - 2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łoniów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Antoni Szpak

KOMPLEKSOWY PLAN ROZWOJU SZKÓŁ W GMINIE ŁONIÓW NA LATA 2016 - 2023

GMINA ŁONIÓW

Wykonawca:

„FRESH-BIZ” Piotr Pietruszka

Kielce, listopad 2016 r.

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
DETERMINANTY FUNKCJONOWANIA LOKALNEGO SYSTEMU OŚWIATOWEGO.....	5
1. CZYNNIKI ŚRODOWISKOWO-KULTUROWE.....	6
2. CZYNNIKI GOSPODARCZO-EKONOMICZNE.....	10
3. CZYNNIKI SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNE.....	14
4. CZYNNIKI PRAWNO-FINANSOWE.....	19
DIAGNOZA LOKALNEGO SYSTEMU OŚWIATOWEGO.....	21
1. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE.....	21
2. PROGRAMY I KONCEPCJE FUNKCJONOWANIA.....	24
3. INFRASTRUKTURA.....	28
4. WYPOSAŻENIE.....	31
5. KADRA I PERSONEL.....	34
6. PODOPIECZNI I UCZNIOWIE.....	37
ANALIZA SWOT.....	41
WIZJA I MISJA ROZWOJU.....	43
CELE STRATEGICZNE.....	44
SYSTEM REALIZACJI PLANU.....	50
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PLANU.....	51
ŹRÓDŁA.....	52
SPIS TABEL.....	52
SPIS WYKRESÓW.....	53
SPIS RYCIN.....	53

WPROWADZENIE

„Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniemi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakiecie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka (...) Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu w młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartość kultur Europy i świata”

Preambuła Ustawy o Systemie Oświaty

Funkcjonujący system oświaty powinien odpowiednio dopasowywać się do bieżących potrzeb społecznych w kraju, ale także z sukcesem wypełniać swoją rolę edukacyjną dla młodego pokolenia, które w perspektywie kolejnych lat wkroczy na rynek pracy. Odnosi się to nie tylko do samego procesu kształcenia, opieki i wychowania, ale także warunków w jakich ten proces się odbywa. Dlatego też niezwykle istotna jest baza materialna, m.in. infrastruktura czy wyposażenie placówek oświatowych, która musi spełniać najnowsze standardy, a co za tym idzie być przyjazna uczniom, również tym niepełnosprawnym.

Celem opracowania *Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół Gminy Łoniów na lata 2016-2023* jest określenie wizji oraz kierunków działań do dalszego rozwoju placówek szkolnych i przedszkolnych z obszaru Gminy Łoniów. Dokument ten pozwoli na wskazanie kompleksowych działań i inwestycji niezbędnych do wdrożenia w celu zapewnienia możliwie najefektywniejszego poziomu kształcenia dzieci i młodzieży. W niniejszym Planie sprecyzowano potrzeby gminnych placówek oświaty niezbędne do zrealizowania oraz wskazano możliwe źródła finansowania projektów ze środków unijnych, dysponowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020.

Opracowany *Kompleksowy Planu Rozwoju Szkół Gminy Łoniów* znajduje odzwierciedlenie w aktach prawnych oraz krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych, przede wszystkich w takich jak:

- ✓ Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,
- ✓ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446),

- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2156),
- ✓ Ustawa z dnia 27 września 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 672),
- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353),
- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r., poz. 778),
- ✓ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 290),
- ✓ Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 184).

Niniejszy dokument stanowi podstawę do kreowania lokalnej polityki oświatowej w perspektywie najbliższych siedmiu lat choć nie ma charakteru zamkniętego. Należy mieć na uwadze, że w przypadku pojawienia się nowych czynników wewnętrznych jak i zewnętrznych mających wpływ na system oświaty w Gminie Łoniów będzie konieczna jego aktualizacja. Przykładowym czynnikiem zewnętrznym może być opracowywany program rządowy, który w znaczny sposób ingeruje w obecny system zarządzania oświatą w kraju.

DETERMINANTY FUNKCJONOWANIA LOKALNEGO SYSTEMU OŚWIATOWEGO

Jednym z podstawowych praw zagwarantowanych obywatelom Rzeczypospolitej Polskiej przez Konstytucję RP jest prawo do nauki, poprzez kształcenie, wychowywanie i opiekę. Zapewnienie dostępu do edukacji i oświaty jest jednym z kluczowych zadań stojących przed władzami państwowymi i samorządowymi, organizującymi, koordynującymi i nadzorującymi realizację tego postulatu za pośrednictwem wyspecjalizowanych agend i podmiotów. Są one powiązane ze sobą w ramach zintegrowanego systemu oświatowego. System ten tworzą następujące placówki oraz instytucje:

- przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi,
- przedszkola specjalne oraz inne formy wychowania przedszkolnego,
- szkoły (podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne, artystyczne), w tym specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i przysposabiającymi do pracy, sportowe i mistrzostwa sportowego, rolnicze i leśne,
- placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe,
- placówki kształcenia ustawicznego,
- placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- placówki artystyczne,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, w tym specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- zakłady kształcenia placówki doskonalenia nauczycieli,
- biblioteki pedagogiczne,
- kolegia pracowników służb społecznych.

W systemie tym uczestniczą również organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania. Wśród podmiotów wspierających system oświaty i realizację ciężących na nim zadań są m.in.: organy administracji publicznej, prowadzące szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze; jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej; oraz jednostki innych właściwych służb działające na rzecz podnoszenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w zakresie m.in. ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Istotny wpływ na aktualną strukturę i organizację polskiego systemu oświaty mają następujące reguły i elementy:

- sposób prowadzenia, finansowania i zakładania placówek oświatowych,
- ilość placówek publicznych i niepublicznych,
- wiek rozpoczynania nauki przez dzieci oraz czas jej trwania,
- sposób spełniania obowiązku szkolnego,
- obowiązujące modele zarządzania placówkami oświatowymi i sprawowania nad nimi nadzoru,
- realizowane modele kształcenia, opieki i wychowania,
- a także funkcjonujący system kształcenia, doskonalenia kadry pedagogicznej oraz nabywania odpowiednich uprawnień i kwalifikacji zawodowych.

Na funkcjonowanie systemu oświaty w wymiarze regionalnym i lokalnym, mają wpływ istniejące uwarunkowania, w tym środowiskowo-kulturowe, gospodarczo-ekonomiczne, społeczno-demograficzne, oraz prawno-finansowe. Są one źródłem czynników stymulujących i hamujących rozwój tego systemu, bądź podtrzymujących jego trwanie.

1. CZYNNIKI ŚRODOWISKOWO-KULTUROWE

Gmina Łonów leży nad lewym brzegiem Wisły na pograniczu dwóch krain fizjologicznych, tj. Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej i Kotliny Sandomierskiej, przez których tereny przepływają lokalne cieki wodne i rzeki, w tym Kacanka, Zawidzanka i Koprzywianka, do której zlewni zaliczany jest obszar gminy. Rzeka ta bierze początek we wschodniej części głównego pasa Gór Świętokrzyskich, w obrębie Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Dolina Koprzywianki, aż do ujścia Kacanki jest głęboka i wąska, miejscami rozszerzając się do około 1200 m. Zbudowana jest ona z piaskowców, kwarcytów, łupków kambryjskich, a także wapieni i dolomitów.

Obszar Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej pokryty jest utworami lessowymi, spoczywającymi na fundamencie, wytworzonym przez skały budujące Góry Świętokrzyskie oraz osady pochodzenia morskiego, ukształtowane w miocenie. Są to skały paleozoiczne. Sama wyżyna ma strukturę antyklinalną. Występujące tu osady kambru i ordowiku są silnie sfałdowane, przykryte utworami czwartorzędowymi na większości terenu gminy. Na obszarze tym występują również osady trzeciorzędowe, w tym piaski i gliny morenowe, zwłaszcza w dolinach rzek na obszarze Kotliny Sandomierskiej. Pod względem geologicznym teren gminy zaliczany jest do obszaru tzw. Zapadliska Przedkarpacciego, wypełnionego mioceńskimi osadami molasowymi, w tym złożami siarki i piasków, które w przeszłości były przedmiotem eksploatacji na terenie gminy (Piaseczno-siarka, piaski szklarskie; Świniary Nowe-piasek). Dodatkowo, nieeksploatowane złoża siarki rodzimej i piasków kwarcytowych zinwentaryzowano w Świniarach.

Krajobraz gminy jest zróżnicowany i charakteryzują go obszary wyżynne z wysokimi wzniesieniami, we fragmentach porośnięte lasem oraz rozległe równiny wraz z nadrzecznymi zaroślami i zagajnikami obserwowanymi na obszarach nadwiślańskich. Szczególnym elementem miejscowego krajobrazu są pasma sadów owocowych, ciągnących się wzdłuż Wisły, a także pozostałości dawnych założeń parkowo-pałacowych, widoczne w niektórych miejscowościach (Łonów, Świniary Stare i Nowe, Suliszów, Skrzypaczowice, Ruszcza).

Pod względem przyrodniczo-leśnym obszar ten zaliczany jest do Krainy Małopolskiej. Relatywny duży odsetek obszaru gminy (18,7%) w porównaniu do innych jednostek administracyjnych powiatu sandomierskiego (7,0%), stanowią lasy i kompleksy leśne. Ich łączna powierzchnia to 1 647,0 ha (2014 rok). Są to lasy prywatne (33,9%), należące do gminy (0,2%) oraz kompleksy leśne należące do Skarbu Państwa (65,9%), którymi gospodaruje Nadleśnictwo „Staszów”. Miejscowy drzewostan tworzą głównie następujące gatunki drzew: sosna (71%), dąb (13%), buk (4%) oraz pozostałe (olsza, jodła, brzoza, modrzew, świerk, grab i lipa). Na obszarze tym występują liczne gatunki zwierząt, w tym zwierzyna łowna oraz takie gatunki jak: bóbr, wydra, nocek duży, bocian czarny, bielik i żuraw.

Najcenniejsze przyrodniczo tereny leżące na terenie gminy włączono w sieć obszarów chronionych. Jednym z nich jest Jeleniowsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 27 514 ha, obejmujący obszary gmin m.in. Łonów, Klimontów, Rytwiany, Staszów i Osiek. Ochroną objęto w nim zróżnicowany krajobraz oraz bogate lokalne ekosystemy. Część obszaru gminy (1 638,6

ha) włączono w Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk „Natura 2000” o nazwach „Ostoja Żywnów” (PLH260036) oraz „Tarnobrzaska Dolina Wisły” (PLH180049). Ponadto na terenie poszczególnych osad zinwentaryzowano (10) pomników przyrody, które objęto ochroną prawną. Są to unikalne gatunki drzew, w tym m.in. 200-letni dąb szypułkowy w Łoniowie, 100-200-letnie lipy drobnolistne (38 szt.) w Ruszczej Wsi oraz 100-letni wiąz szypułkowy w Skwirzowej. Szczególnie cennym przyrodniczo obszarem jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dębina nad Zimną Wodą”.

Początki osadnictwa ludzkiego na tym terenie sięgają czasów prehistorycznych. Świadczą o tym stanowiska archeologiczne zinwentaryzowane na terenie gminy, m.in. w Wnorowie, Wólce Gieraszkowskiej, Świniarach Starych oraz w Skrzypaczowicach, gdzie odkryto jedną z neolitycznych osad funkcjonujących na terenie gminy. Najwartościowsze z tych (40) stanowisk stanowiących materialne ślady najdawniejszej bytności człowieka na tym terenie, uwzględniono w gminnej ewidencji zabytków archeologicznych.

W okresie średniowiecza rozwój osadnictwa ludzkiego w okolicach Łoniowa związany był z kształtowaniem się silnego ośrodka władzy książęcej w pobliskim Sandomierzu. Wraz z jego rozwojem powstają na tym terenie liczne osady i wsie, stanowiące własność prywatną i duchowną. Według źródeł historycznych wieś Łoniów (Łuniów) istniała już w 1153 roku, jako jedna z osad przy królewskim szlaku wiodącym z Krakowa do Sandomierza. Była to wieś prywatna, która z czasem stała się siedzibą parafii o tej samej nazwie oraz centrum dóbr łoniowskich, obejmujących kilkanaście folwarków (Łoniów, Zawidza, Skrobno, Łukowiec) i wsi (Piotrówka, Łukowiec, Wnorów, Zawidza). Jednym z ważniejszych ośrodków życia religijnego na terenie gminy jest Sanktuarium Maryjne w Sulisławicach, w którym znajduje się XV-wieczne dzieło „Misericordia Domini”, cudowny obraz Matki Boskiej Bolesnej zwanej w tym wizerunku przez miejscowych „Matką Bolesną Sulisławską” bądź „Sulisławicką”. Jest to jednej z (79) zabytków ruchomych, jakie zinwentaryzowano na terenie gminy. W większości są to przedmioty o charakterze religijnym, stanowiące wyposażenie miejscowych świątyń, w tym kościoła parafialnego p.w. św. Mikołaja w Łoniowie. Obiekt ten jest jednym z (12) zabytków nieruchomych, zinwentaryzowanych na terenie gminy. Są wśród nich m.in. zabytkowe cmentarze parafialne w Sulisławicach i Łoniowie; zabytkowe parki dworskie i założenia parkowe w Łoniowie, Skrzypaczowicach i Suliszowie. Ponadto w Łoniowie znajduje się zabudowania dworskie tzw. Pałac Moszyńskich.

Większość terenu gminy to przede wszystkim obszary o charakterze rolniczym, obejmujące 8 470,23 ha powierzchni. Są to głównie: grunty orne (2 580,6 ha); sady (2 190 ha); a także łąki trwałe (666,5 ha) i pastwiska trwałe (263,63 ha). Są one wykorzystywane w działalności rolniczej i rolniczo-przetwórczej. Warunki naturalne do rozwoju rolnictwa należą do najlepszych w kraju. Większość gruntów ornych to gleby klas I-IV (65%) oraz klas V-VI (23%). Dominują gleby brunatne i czarnoziemy.

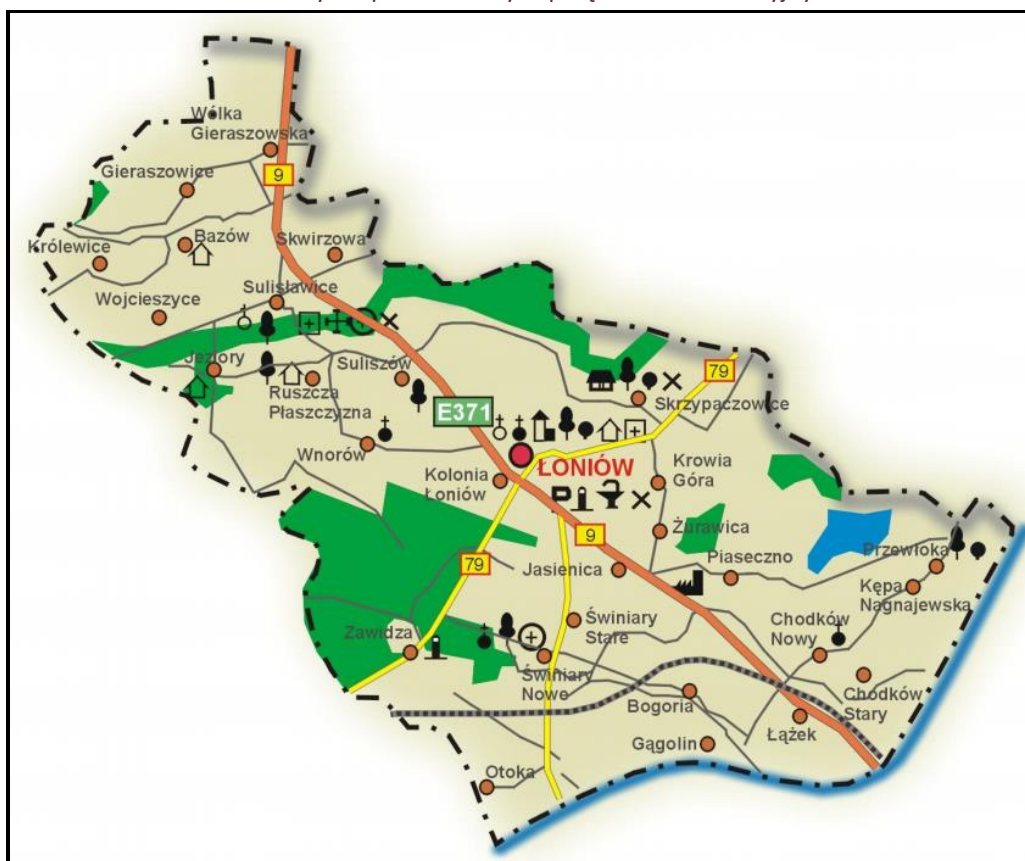
Lokalne warunki klimatyczne są determinowane przez zróżnicowanie ukształtowania powierzchni, a także bliskość Wisły. Zachodnie wyżynne obszary gminy to tereny o najlepszym nasłonecznieniu, przewietrzeniu i optymalnej wilgotności powietrza. Średnia amplituda temperatury powietrza na tym obszarze waha się w granicach 21-22°C, zaś roczna suma opadów w granicach 450-550 mm. Na terenach położonych w obrębie Wyżyny Sandomierskiej liczba dni okresu wegetacyjnego średnio wynosi 200-220 dni, zaś liczba dni z przymrozkami 120-135.

Mniej korzystne warunki panują w części południowo-wschodniej gminy, leżącej wzdłuż Doliny Wisły. Klimat Kotliny Sandomierskiej cechuje się zmiennością stanów pogodowych, w tym częstymi zmianami temperatury. Średnia temperatura wynosi tu 8°C i obniża się w kierunku południowym. Występuje tu stagnacja i spływ zimnych mas powietrza, zaś okresowo również zjawisko inwersji temperatury. Liczba dni z przymrozkami na tym obszarze waha się od 90 do 100 dni, zaś roczna suma

opadów w granicach około 800 mm. Największe zachmurzenie występuje na tym terenie od listopada do lutego, zaś największe nasłonecznienie w miesiącach letnich, kiedy to słońce świeci około 5 godzin dziennie. Zaleganie pokrywy śnieżnej trwa 50-60 dni, przy czym jej grubość sięga 50 cm. Największa obfitość opadów śniegu notowana jest w miesiącu styczniu i lutym.

Pod względem administracyjnym Gmina Łonów położona jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego i południowej części powiatu sandomierskiego, graniczącego z powiatami: opatowskim i staszowskim (województwo świętokrzyskie); krańickim (województwo lubelskie) oraz stalowolskim, tarnobrzeskim i miastem Tarnobrzeg (województwo podkarpackie). Gmina jest oddalona o 22 km na południowy-zachód od miasta powiatowego Sandomierz, 95 km na południowy-wschód od miasta wojewódzkiego Kielce oraz 18 km na zachód od miasta Tarnobrzeg. Odległość od Krakowa wynosi 140 km zaś do Warszawy 260 km. W bliskiej odległości gminy znajdują się następujące aglomeracje: Ostrowiec Świętokrzyski (49 km), Opatów (33 km), Staszów (30 km) i Połaniec (23 km).

Rycina 1. Gmina Łonów na tle lokalnych i ponadlokalnych połączeń komunikacyjnych

Źródło: Materiały Urzędu Gminy w Łonowie. Łonów 2016.

Komunikację z nimi zapewnia sieć dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Całkowita długość dróg gminnych wynosi 90,2 km, z czego 56,5% (51 km) to drogi o nawierzchni utwardzonej. Przez teren gminy przebiega także 35,8 km dróg powiatowych, z których 91,1% (32,6 km) to drogi o nawierzchni utwardzonej. Pozwalają one na komunikację pomiędzy następującymi miejscowościami, leżącymi na terenie gminy i jednostek ościennych: droga nr 0789T (Rybница-Królewice-Gieraszkowice-Wólka Gieraszkowska-Dmosice); droga nr 0791T (Jeziory-Sulisławice), droga nr 0793T (Wnorów-Łonów); droga nr 0805T (Zabrodzie-Przewłoka-Kępa Nagnajewska-Chodków Stary);

droga nr 0808T (Krowia Góra-Żurawica-Jasienica-Piaseczno-Przewłoka); droga nr 0809T (Zawidza-Świniary Nowe-Bogoria-Gągolin-Łązek-Chodków Nowy); droga nr 0845T (Sulistawice-Skwirzowa-Beszyce Dolne). Ponadto pomiędzy Jasenicą a Otoką przebiega fragment wojewódzkiej drogi nr 872 o długości 4,5 km. Komunikację na kierunku zachód-wschód zapewnia przebiegająca przez teren gminy droga krajowa nr 9 (Radom-Ostrowiec Świętokrzyski-Lipnik-Łoniów-Rzeszów), która w Łoniowie krzyżuje się z drogą krajową nr 79 (Warszawa-Sandomierz-Kraków-Bytom). Za jej pośrednictwem odbywa się ruch kołowy na kierunku północ-południe. Przewozy pasażerskie realizowane są głównie przez prywatne przedsiębiorstwa przewozowe, w tym działające pod marką PKS. Przez południową część gminy, na kierunku zachód-wschód, przebiega fragment linii kolejowej nr 70, łączącej stację Włoszczowice (gmina Kije) ze stacją Chmielów (gmina Nowa Dęba). W przeszłości była ona wykorzystywana do przewozów pasażerskich i towarów. Ze względu na zanikający ruch pasażerski nie przewiduje się reaktywowania przystanku kolejowego w Łątku. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Sandomierzu i Tarnobrzegu, zaś lotnisko obsługujące ruch pasażerski w Rzeszowie (77,3 km).

Pod względem administracyjnym Gmina Łoniów jest jedną z (9) gmin wchodzących w skład powiatu sandomierskiego. Są to: (6) gminy wiejskie (Dwikozy, Klimontów, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce); (2) gminy miejsko-wiejskie (Koprzywnica, Zawichost); (1) gmina miejska (Sandomierz); oraz (3) miasta (Sandomierz, Koprzywnica, Zawichost). Ze względu na zajmowaną powierzchnię Gmina Łoniów, jest drugą, co do wielkości jednostką administracyjną powiatu sandomierskiego, obejmującą 12,9% jego powierzchni, tj. 87 km².

Centrum administracyjnym gminy jest wieś Łoniów, w której zlokalizowane są siedziby najważniejszych dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, instytucji i organów władzy samorządowej. Sieć osadnicza na terenie gminy obejmuje 30 wsi, zorganizowanych w sołectwa. Są to: Bazów, Bogoria, Chodków Nowy, Chodków Stary, Gągolin, Gieraszwice, Jasienica, Jeziory, Kępa Nagnajewska, Krowia Góra, Królewice, Łązek, Łoniów, Łoniów-Kolonia, Otoka, Piaseczno, Przewłoka, Ruszcza-Kolonia, Ruszcza-Płaszczynna, Skrzypaczowice, Skwirzowa, Sulistawice, Suliszów, Świniary Nowe, Świniary Stare, Trzebieśławice, Wnorów, Wojcieszycy, Wólka Gieraszwowska, Zawidza.

PODSUMOWANIE:

Gmina Łoniów położona jest z dala od większych aglomeracji i ośrodków miejskich o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (Warszawa, Kraków, Kielce). Komunikacyjnie i gospodarczo powiązana jest jednak z takimi ośrodkami o znaczeniu ponadlokalnym jak: Sandomierz, Staszów, Tarnobrzeg, Połaniec, Opatów i Ostrowiec Świętokrzyski. Stanowią one lokalne i ponadlokalne ośrodki kształcenia na poziomie szkół ponadgimnazjalnych, policealnych i wyższych.

2. CZYNNIKI GOSPODARCZO-EKONOMICZNE

Gmina Łoniów to gmina typowo rolnicza, mimo iż w przeszłości jej obszar był terenem działalności związanej z wydobyciem i przetwórstwem siarki. Nadal duży odsetek miejscowej ludności utrzymuje się z działalności rolniczej. W 2010 roku na terenie gminy zinwentaryzowano 1 530 gospodarstw rolnych o średniej wielkości 4,26 ha. Większość z nich stanowiły jednak gospodarstwa małe, produkujące na własne potrzeby, tj. gospodarstwa o powierzchni do 1 ha (22,8%) oraz obejmujące 1-5 ha powierzchni (63,7%). Nieco mniejszy odsetek stanowiły gospodarstwa o powierzchni 5-10 ha (11,6%) i 10-15 ha (1,3%).

Na obszarze gminy wyróżnić można trzy główne profile produkcji rolnej. Pierwszy z nich obejmuje uprawy zbóż (pszenica ozima, jęczmień jary, pszenica jara), zaś drugi uprawy roślin okopowych i przemysłowych, w tym buraka cukrowego, którego największe powierzchnie upraw zlokalizowane są w okolicach Łoniowa, Gieraszwic, Wólki Gieraszwowskiej, Wnorowa i Bazowa. Trzeci dominujący na terenie gminy profil produkcji rolnej związany jest sadownictwem i uprawą warzyw. Duży areal gruntów stanowią uprawy truskawek, jabłoni, wiśni, śliw i grusz. Hodowla zwierząt prowadzona jest najczęściej, jako dodatkowa działalność rolnicza. W 2010 roku w miejscowych gospodarstwach rolnych hodowano przede wszystkim chlewną (536 szt.) i bydło (418 szt.).

Na terenie gminy brak jest rozwiniętej agroturystyki. Pod koniec 2014 roku na jej obszarze zinwentaryzowanych było (2) gospodarstwa agroturystyczne, oferujące usługi noclegowe, gastronomiczne oraz w zakresie rekreacji i turystyki. Jednocześnie w Chodkowie Starym i Suliszowie zinwentaryzowano dwa sady owocowe, stanowiące punkt przystankowy na „Sandomierskim Szlaku Jabłkowym”, wiodącym przez wszystkie gminy powiatu sandomierskiego.

Część produktów rolnych wytwarzanych na terenie gminy jest przetwarzana na miejsc. Dotyczy to przede wszystkim owoców, z których produkowane są koncentraty i aromaty owocowe. Jeden z zakładów przetwórstwa owoców i warzyw („Polkon”) działa w Jasienicy. Dysponuje on m.in. halą produkcyjną i zautomatyzowanymi liniami technologicznymi, własnym laboratorium i magazynem gotowych produktów o powierzchni ponad 3000 m².

Ogółem w sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa na terenie gminy w 2015 roku działało (11) przedsiębiorstw, tj. 2,8% spośród (396) mających siedzibę na obszarze Gminy Łoniów. Najwięcej podmiotów gospodarczych prowadziło w tym okresie działalność w sektorze: handlu hurtowego, detalicznego i naprawy pojazdów (128; 32,3%); budownictwa (67; 16,2%); transportu i gospodarki magazynowej (9,3%); oraz innej działalności usługowej (30; 7,6%).

Analizując strukturę miejscowej gospodarki należy stwierdzić, że Gmina Łoniów charakteryzuje się niskim tempem przyrostu nowych podmiotów gospodarczych. Przykładowo w 2014 zarejestrowanych zostało (31) nowych podmiotów gospodarczych, zaś wyrejestrowanych (17). Całkowita liczba podmiotów gospodarczych posiadających siedzibę na terenie gminy w latach 2011-2014 wzrosła z 349 do 396, tj. o 13,5%. W przyszłości pozytywny wpływ na rozwój miejscowej gospodarki może mieć bliskie sąsiedztwo wydzielonego obszaru Tarnobrzeszkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Euro-Park Wisłosan” o powierzchni 116,7 ha. Jest on wyposażony w pełną infrastrukturę techniczną, zapewniającą wszelkie warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w tym produkcyjnej.

Sektor organizacji pozarządowych i ekonomii społecznej reprezentowany jest na terenie gminy przez 14 organizacji, których obszary działalności obejmują m.in. kulturę i edukację; bezpieczeństwo przeciwpożarowe; a także kreowanie postaw przedsiębiorczych.

KOMPLEKSOWY PLAN ROZWOJU SZKÓŁ W GMINIE ŁONIÓW NA LATA 2016-2023

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy według obszarów działalności, 2010-2014

Sektory własnościowe	Lata				
	2011	2012	2013	2014	2015
Sekcja A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	12	13	12	11
Sekcja B: Górnictwo i wydobywanie	-	-	-	-	1
Sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe	16	16	17	19	22
Sekcja D: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, parę, wodę	-	-	1	4	4
Sekcja E: Dostawa wody gospodarowanie ściekami i odpadami	3	2	2	2	2
Sekcja F: Budownictwo	55	58	63	66	67
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów, motocykli	127	128	126	127	128
Sekcja H: Transport i gospodarka magazynowa	32	30	33	32	37
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i gastronomią	6	7	7	8	8
Sekcja J: Informacja i komunikacja	4	5	4	3	3
Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	7	8	11	9
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	1	1	-	-
Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11	12	11	11	13
Sekcja N: Działalność w zakresie usług administrowania i wspierania	3	5	5	4	4
Sekcja O: Administracja publiczna o obrona narodowa	12	12	12	12	12
Sekcja P: Edukacja	14	14	15	16	18
Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	11	13	14	15
Sekcja R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	10	11	11	11
Sekcja S i T: Pozostała działalność usługowa, w tym m.in. gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	24	25	28	29	30
Razem:	349	355	370	381	396

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, 2016 r.

Na obszarze tym działa m.in. (10) ochotniczych straży pożarnych, z siedzibą w Chodkowie Starym, Gieraszwicach, Łoniowie, Otoce, Sulisławicach, Suliszowie, Świniarach, Wólce Gieraszwoskiej, Zawidzy, Wnorowie. W obszarze kultury, edukacji i oświaty swoje działania prowadzą m.in. Stowarzyszenie Aktywnej Społeczności w Świniarach, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Wnorów, Stowarzyszenie Miłośników Sanktuarium Maryjnego w Sulisławicach, a także Ośrodek Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu, stymulujący rozwój gospodarczy regionu.

Z aktualną sytuacją ekonomiczną gminy oraz jej profilem gospodarczym silnie skorelowany jest stan miejscowej infrastruktury technicznej i społecznej oraz zasoby mieszkaniowe, kształtujące poziom i jakość życia miejscowej ludności. W 2015 roku zasoby mieszkaniowe Gminy Łoniów tworzyło 1 940 lokali mieszkaniowych, dysponujących 9 039 izbami o łącznej powierzchni 202 983 m². Stanowiło to 7,6% ogółu zasobów mieszkaniowych dostępnych w powiecie sandomierskim. W porównaniu do 2011 roku zasoby mieszkaniowe gminy zwiększyły się o 36 lokale mieszkaniowe (1,9%). W tym okresie gmina była właścicielem 2 mieszkań socjalnych o łącznej powierzchni 77 m², co stanowiło 1,8% przestrzeni mieszkaniowej przeznaczonej w powiecie sandomierskim na cele socjalne.

Na terenach gminy dominuje budownictwo jednorodzinne z własnymi źródłami ciepła i systemami jego dystrybucji, wykorzystującym kotły opalane paliwem stałym (drzewo, węgiel, koks, eko-groszek), ciekłym (gaz), płynnym (olej opałowy) oraz w mniejszym stopniu odnawialne źródła energii. We własne źródło ciepła wyposażone są budynki użyteczności publicznej, użytkowane przez placówki oświatowe, instytucje kultury i pomocy społecznej oraz administrację samorządową. Na terenie gminy własne systemy solarne i energooszczędne piece kondensacyjne posiadają obiekty użyteczności publicznej, w tym miejscowe placówki oświatowe. Instalacje centralnego ogrzewania sterowane automatycznie zainstalowano m.in. w budynkach użytkowanych przez szkoły podstawowe w Gieraszwicach i w Świniarach.

Poziom wyposażenia lokali mieszkalnych w infrastrukturę techniczną zwiększającą jakość i komfort życia, jest nieco niższy, niż w przypadku całego powiatu sandomierskiego, jednak porównywalny do innych gmin wiejskich z terenu powiatu. W 2015 roku ustęp splukiwany na terenie gminy posiadało 85,6% mieszkań (powiat-94,1%); łazienkę 83,4% (powiat-91,6%); centralne ogrzewanie 71,6% (powiat-83,9%); zaś gaz sieciowy 23,2% (powiat-59,8%). Jednocześnie pod koniec 2015 roku dostęp do sieci wodociągowej posiadało 95% ludności gminy. W przyłącza do niej wyposażonych było 94,8% budynków mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy, przy średniej dla powiatu sandomierskiego wynoszącej 83,5%. W tym okresie całkowita długość czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej wynosiła 49,2 km, tj. 4,7% sieci rozdzielczej istniejącej w powiecie sandomierskim. Lokalna sieć wodociągowa zasilana jest z dwóch ujęć wody, zlokalizowanych w Ruszcy Kolonii (ujęcie „Ruszcza”) oraz w Zawidzy (ujęcie „Zawidza”). Ich zatwierdzone zasoby wynoszą 76 m³/h zaś ich wydajność pozwala na pełne zaspokojenie potrzeb miejscowej ludności. Ponadto na terenie gminy woda czerpana jest do celów chemizacyjnych z kilkunastu istniejących studni w: Przewłocze, Kępie Nagnajewskiej, Chodkowie Starym, Chodkowie Nowym, Piaseczne, Krowiej Górze, Bogorii, Świniarach Nowych, Łoniowie, Wnorowie, Gieraszwicach, Zawidzy, Skrzypaczowicach, Łążku i Gągolinie.

Nieco gorzej przedstawia się dostęp ludności do sieci kanalizacyjnej. W 2015 roku przyłączonych było do niej jedynie 17,8% wszystkich budynków mieszkalnych, przy średniej dla powiatu sandomierskiego wynoszącej 26,1%. W tym okresie gorzej rozwiniętą sieć kanalizacyjną posiadały jedynie gminy: Wilczyce (0,0%); Dwikozy (7,4%); Obrazów (12,9%) oraz Zawichost (14,5%).

Część nieczystości za pośrednictwem istniejącej sieci kanalizacyjnej lub z użyciem cystern na podwozu kołowym odprowadzana jest do gminnej oczyszczalni ścieków w Świniarach Nowych, zaś pozostała część gromadzona jest w okresowo opróżnianych zbiornikach bezodpływowych, którymi dysponują poszczególne gospodarstwa wiejskie.

Odpady komunalne z terenu gminy, odbierane są przez Międzygminny Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi, obsługujący podmioty, będące członkami Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki, do którego należy Gmina Łoniów. Są one przekazywane do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Jańczech, dysponującego m.in. kwaterą składowania, kompostownią oraz

instalacją mechanicznego przetwarzania odpadów. Na terenie gminy realizowany jest również program selektywnego zbierania śmieci, co znacznie ogranicza proceder nielegalnego pozbywania się śmieci.

Zaopatrzenie gminy i jej mieszkańców w energię elektryczną odbywa się za pośrednictwem krajowego systemu elektroenergetycznego. Infrastrukturę energetyczną na terenie gminy tworzy komunalna stacja elektroenergetyczna oraz napowietrzna linia energetyczna 110 kV, zaopatrująca w energię elektryczną miejscowych odbiorców. Stan techniczny tej infrastruktury jest różny. Wymaga jednak przeprowadzenia kompleksowych prac diagnostycznych i modernizacyjnych (reelektrofikacji). Gmina jest słabo zgazyfikowana, mimo iż przez jej teren przebiega fragment gazociągu średnioprężnego 0 150 ze stacją redukcyjno-pomiarową 1° w Szymanowicach (gm. Klimontów). W 2014 roku do sieci gazowniczej o długości 70,6 km przyłączonych było 471 odbiorców gazu ziemnego, co w porównaniu do 2012 roku stanowiło wzrost jedynie o 4,0%. Istniejąca infrastruktura przesyłowa wymaga więc rozbudowania i modernizacji.

O wiele lepiej przedstawia się stan infrastruktury teleinformatycznej na terenie gminy. Obok łączność telefoniczną i informatyczną zapewniają nadajniki operatorów telefonii komórkowej, lokalne sieci internetowe oraz bezprzewodowe sieci WiFi. Ze względu jednak na lokalne warunki przyrodnicze i aktualne warunki pogodowe ich zasięg może być różny. Stąd też istnieje potrzeba modernizacji i rozbudowy lokalnej infrastruktury telekomunikacyjnej w kierunku m.in. zapewniania powszechnego dostępu do szerokopasmowego Internetu na terenie całej gminy.

Częścią lokalnej infrastruktury społecznej są organizacje oraz instytucje realizujące zadania w zakresie kultury, w tym Gminna Biblioteka Publiczna w Łoniowie z księgozbiorem liczącym 13 358 woluminów. Z jej zasobów w 2014 roku skorzystało 394 czytelników, co w porównaniu do lat ubiegłych stanowiły niewielki wzrost. Statut samorządowej instytucji kultury posiada również Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie (dalej-GOK), który realizuje zadania dziedzinie wychowania, edukacji, upowszechniania kultury ogólnonarodowej, regionalnej i środowiskowej. W strukturach tej instytucji pozostają świetlice Chodkowie Starym, Sulisławicach i Świniarach Starych. Główne zadanie realizowane przez świetlice to: rozeznanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych środowiska; nawiązanie współpracy z organizacjami społecznymi, sportowymi, młodzieżowymi na terenie miejscowości; podjęcie bliższej współpracy z parafiami, celem osiągnięcia korzystnych wpływów szczególnie na dzieci i młodzież młodszą; pozyskanie ogółu społeczeństwa do aktywnego współtworzenia dóbr kultury oraz wartości chrześcijańskich; prowadzenie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży; zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży; prowadzenie profilaktyki antyalkoholowej, propagowanie właściwych wzorców zachowań. Przy GOK działa m.in. Dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca „Łoniowianie”, Akademia Malucha, studio piosenki, a także Kapela Sulisławska i koło plastyczne oraz odbywają się zajęcia z nauki gry na instrumentach muzycznych, zajęcia muzyczno-rytmiczne i ogólnorozwojowe. W zadania realizowane przez GOK włączają się m.in. członkowie miejscowych zespołów i klubów sportowych, w tym Gminnego Klubu Sportowego Świniary oraz Gminnego Klubu Sportowego AGRICOLA Łoniów. Ogółem w 2014 roku liczyły one 57 członków, tj. 12,4% wszystkich członków klubów sportowych, funkcjonujących na terenie powiatu sandomierskiego. Na infrastrukturę sportowo-rekreacyjną gminy składają się m.in. place zabaw i boiska szkolne, a także lokalne centrum kultury i rozrywki i sportu w Łoniowie, obejmujące boisko do gry w piłkę nożną wraz z trybunami, zaplecze sanitarno-socjalne, parking oraz scenę widowiskową.

Zadania w zakresie ochrony zdrowia realizowane są na terenie gminy poprzez (2) placówki zdrowia, tj. Niepubliczny Zakład medycyn Rodzinnej w Sulisławicach, MIG-MED Sp. z o.o. Podmiot leczniczy „Zdrowie” w Świniarach Starych. Na jedną przychodnię przypada 3 771 osób. W gminie działa

również (1) apteka (Świniary Stare) oraz (1) punkt apteczny w Sulistawicach. Specjalistyczną opiekę medyczną i poradę lekarską na poziomie powiatu zapewnia Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu. Za realizację zadań w zakresie pomocy społecznej odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Łoniowie.

Inny zakres zadań postawiono przed placówką o nazwie Domy Dzieci i Młodzieży w Łoniowie, stanowiącą publiczną całodobową placówką opiekuńczo- wychowawczą typu socjalizacyjnego i interwencyjnego. Nadzór nad nią sprawuje powiat sandomierski.

Na terenie gminy działa także Zespół Interdyscyplinarny, złożony z przedstawicieli instytucji publicznych, który pełni funkcję strategiczno-koordynującą, polegającą na kształtowaniu lokalnej polityki przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. W obszarze jego zainteresowania znajdują się rodziny, w których: zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka; dzieci są zaniedbywane i pozbawione należytej opieki itp.; nadużywa się alkohol lub inne używki; występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem, zaburzenia zachowania dzieci na tle takich konfliktów, ucieczki z domów itd.; rodzice lub opiekunowie są umyślowo, emocjonalnie, lub fizycznie upośledzeni; matka lub ojciec zostali osadzeni w więzieniu; rodzice lub rodzic jest osobą nieletnią; oraz które przeżywają problemy związane z wychowywaniem powierzonych dzieci.

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego biorą udział funkcjonariusze z Komisariatu Policji w Koprzywnicy, podlegającego Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu. Są oni również odpowiedzialni za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Łoniów. Za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego i powodziowego odpowiadają jednostki ochotniczych straży pożarnych oraz Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu. Na poziomie gminy działania w tym zakresie koordynuje Komisja Bezpieczeństwa Publicznego, Ochrony Przeciwpożarowej i Rolnictwa Rady Gminy w Łoniowie. Na terenie gminy działa także urząd pocztowy oraz lokalny oddział Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu, świadczący miejscowej ludności usługi o charakterze finansowym.

PODSUMOWANIE:

Zróżnicowane środowisko przyrodnicze oraz uwarunkowania naturalne stwarzają dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa i przemysłu rolno-przetwórczego stanowiącego istotną gałąź lokalnej gospodarki powiatu sandomierskiego. Na poziomie lokalnego szkolnictwa ponadgimnazjalnego widoczne jest więc silne powiązanie oferty kształcenia, która dysponują miejscowe placówki oświatowe z gospodarczymi specjalizacjami powiatu sandomierskiego.

3. CZYNNIKI SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNE

Istotną kategorię czynników wpływających na funkcjonowanie systemu oświaty, zwłaszcza na poziomie lokalnym, stanowią zjawiska i procesy demograficzne. Mogą one oddziaływać negatywnie bądź pozytywnie na liczebność, strukturę i charakter danej populacji, z której wywodzą się uczestnicy lokalnego systemu oświaty oraz odbiorcy świadczonych w jego ramach usług. Bezpośredni wpływ na jego funkcjonowanie ma liczba ludności, zamieszkującej dany obszar oraz jej struktura demograficzna.

KOMPLEKSOWY PLAN ROZWOJU SZKÓŁ W GMINIE ŁONIÓW NA LATA 2016-2023

Tabela 2. Ruch naturalny ludności w Gminie Łoniów w latach 2011-2014

Rok	Jednostka administracyjna	Na 1 000 ludności			
		Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2011	Powiat sandomierski	5,6	8,5	11,2	-2,7
	Sandomierz	5,4	8,7	8,9	-0,2
	Dwikozy	7,1	8,0	13,0	-5,0
	Klimontów	5,4	8,6	13,3	-4,7
	Koprzywnica	5,3	7,2	12,6	-5,4
	Łoniów	6,7	10,1	9,5	0,7
	Obrazów	5,7	9,9	11,4	-1,5
	Samborzec	5,7	7,4	11,7	-4,3
	Wilczyce	3,9	6,7	14,5	-7,8
	Zawichost	3,4	9,2	13,4	-4,3
2012	Powiat sandomierski	5,2	8,4	12,0	-4,0
	Sandomierz	4,7	7,4	10,7	-2,8
	Dwikozy	4,2	8,1	11,7	-3,6
	Klimontów	6,7	9,5	9,7	-2,2
	Koprzywnica	5,6	8,5	12,4	-5,0
	Łoniów	6,0	10,2	11,4	-2,5
	Obrazów	3,6	7,4	14,5	-11,6
	Samborzec	6,1	9,1	13,0	-3,3
	Wilczyce	5,2	8,1	15,2	-7,8
	Zawichost	6,4	9,0	16,3	-2,8
2013	Powiat sandomierski	4,9	7,7	11,5	-3,8
	Sandomierz	4,1	5,9	9,5	-3,6
	Dwikozy	5,3	7,9	11,2	-3,3
	Klimontów	4,2	7,6	13,2	-3,3
	Koprzywnica	5,7	8,5	12,5	-3,9
	Łoniów	4,3	8,4	8,8	-0,4
	Obrazów	6,4	10,2	12,5	-2,3
	Samborzec	5,5	9,5	13,3	-3,8
	Wilczyce	5,3	,2	13,7	-5,6
	Zawichost	5,6	7,3	15,7	-8,4
2014	Powiat sandomierski	5,0	8,2	10,9	-2,7
	Sandomierz	4,8	7,4	9,5	-2,1
	Dwikozy	5,3	8,5	11,2	-2,7
	Klimontów	6,4	8,4	14,3	-6,0
	Koprzywnica	4,9	7,6	12,2	-4,7
	Łoniów	4,1	9,5	8,8	0,8
	Obrazów	4,4	8,7	11,0	-2,3
	Samborzec	6,1	9,0	11,5	-2,4
	Wilczyce	4,5	7,9	10,8	-2,9
	Zawichost	3,5	8,5	11,9	-3,5

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, 2016 r.

Pod tym względem Gmina Łonów jest gminą małą. W 2015 roku zamieszkiwało ją 0,59% ogółu mieszkańców województwa świętokrzyskiego i 9,51% ludności powiatu sandomierskiego, tj. 7 540 osób, z czego 49,5% stanowiły kobiety (3 732 osób). Znajduje to odzwierciedlenie w tzw. współczynniku feminizacji, według którego na każde 100 mężczyzn zamieszkujących gminę Łonów przypada 98 kobiet. Jest on więc znacznie niższy, niż w przypadku kraju (107), województwa świętokrzyskiego (105) i powiatu sandomierskiego (102).

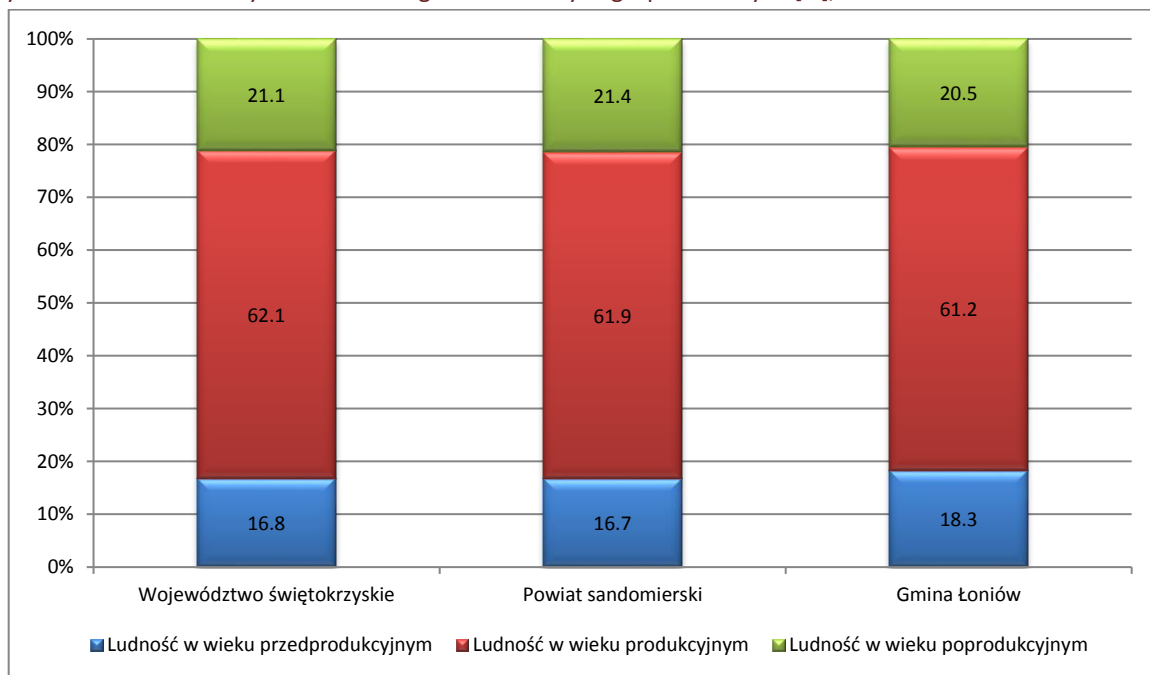
Pod względem liczby ludności w 2015 roku Gmina Łonów zajmowała 5 lokatę spośród wszystkich (9) gmin powiatu sandomierskiego. Średnia gęstość zaludnienia na tym terenie w 2015 roku wynosiła 87 osób na 1 km² i była niższa niż w przypadku powiatu sandomierskiego (117 osób na 1 km²) i województwa świętokrzyskiego (108 osób na 1 km²).

Charakterystyczną cechą lokalnej sieci osadniczej jest niemal równomierne rozłożenie osiedli ludzkich na terenie gminy. Koncentrują się one na północnych obszarach gminy, w jej centralnym obszarze oraz w pasie południowo-wschodnim. Jednak ze względu na liczbę mieszkańców osady te przyporządkować można do kilkunastu kategorii: poniżej 100 mieszkańców; od 100 do 200 mieszkańców; oraz powyżej 300 mieszkańców. Do najmniejszych osad na terenie gminy należą: Kępa Nagnajewska i Ruszcza Kolonia, w których na stałe zamieszkuje mniej niż 100 osób. Większość wsi leżących na terenie gminy to osady o liczbie mieszkańców od 100 do 200 osób. Powyżej 300 mieszkańców posiadają: Jasienia, Krowia Góra, Skrzypaczowice i Wnorów. Największymi, pod względem ludności osadami, liczącymi powyżej 400 mieszkańców są: Sulisławice, Świniary Nowe, Świniary Stare i Łonów.

Warto jednak zauważyć, że całkowita liczba ludności zamieszkującej gminę Łonów w latach 2011-2015 nie uległa większym zmianom i oscylowała w zakresie do 7 505 (wartość maksymalna) do 7 542 (wartość minimalna). Jest to efektem kilkunastu zjawisk obserwowanych w miejscowej populacji. Jednym z nich jest wskaźnik określający liczbę żywych urodzin przypadających na każde 1 000 mieszkańców, który dla Gminy Łonów w 2011 roku wynosił 10,1 i był najwyższy w całym powiecie sandomierskim. W kolejnych latach 2012-2013 utrzymywał się on na poziomie 8,4-10,2, by w 2014 roku osiągnąć wartość 9,5, przy średniej dla powiatu sandomierskiego wynoszącej 8,2. Z wysoką liczbą urodzin koresponduje wysoka liczba małżeństw zawieranych na terenie gminy. Ich wskaźnik w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców dla lat 2011-2014 mieścił się w zakresie od 4,1 do 6,7, przy średniej dla powiatu sandomierskiego zawierającej się w przedziale od 4,9 do 5,6. Równie pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w miejscowej populacji jest relatywnie niska liczba zgonów, których wskaźnik w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców dla lat 2011-2014 przyjął wartości od 8,8 do 11,4, przy średniej dla powiatu sandomierskiego wynoszącej od 10,9 do 12,0. Wszystkie te czynniki powodują, że na terenie gminy, w porównaniu do innych jednostek administracyjnych powiatu obserwowane jest mniejsze tempo spadku liczby ludności. W 2014 roku Gmina Łonów była jedyną gminą powiatu, która zanotowała dodatni przyrost naturalny, którego wartość w przeliczeniu 1 000 mieszkańców wyniosła 0,8, przy średniej dla powiatu sandomierskiego -2,7.

Kolejną pozytywną cechą miejscowej populacji jest wysoki odsetek ludność w wieku przedprodukcyjnym (18,3%), nieco wyższy niż w przypadku województwa świętokrzyskiego (16,8%) i powiatu sandomierskiego (16,7%).

Wykres 1. Ludność Gminy Łoniów według ekonomicznych grup wiekowych [%], 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne, [za]: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, 2016 r.

Należy jednak stwierdzić, że na przestrzeni lat 2011-2015 obserwowany jest spadek liczby ludności w najmłodszych kategoriach wiekowych. W okresie tym liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat zmniejszyła się o -10,1%. Dla poszczególnych kategorii wiekowych spadek ten osiągnął następujące wartości: -19,7% (0-2 lata); -5,2% (7-12 lat); -11,3% (13-16 lat); -28,9% (17-18 lat). W tym okresie jedynie dla kategorii wiekowej 3-6 lat zanotowano wzrost liczby dzieci o 7,1%. Mimo tej niekorzystnej tendencji stwierdzić należy, że populacja Gminy Łoniów jest tzw. społeczeństwem młodym i rozwijającym się o niskim poziomie obciążenia demograficznego. W 2015 roku wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Łoniów liczony w liczbie ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniósł 33,4 tj. mniej niż w przypadku całego województwa świętokrzyskiego (33,9) i powiatu sandomierskiego (34,7). W 2015 roku struktura wiekowa populacji Gminy Łoniów przedstawiała się następująco: 0-2 lata (2,5%); 3-6 lat (4,2%); 7-12 lat (6,0%); 13-15 lat (3,5%); 16-19 lat (4,5%); 20-24 lat (7,8%); 25-34 lat (14,5%); 35-44 lat (15,1%); 45-54 lat (11,3%); 55-64 lat (13,5%); powyżej 65 lat (17,1%). W 2014 roku ludność gminy według edukacyjnych grup wieku liczyła: 0-2 lata (210); 3-6 lat (325); 7-12 lat (456); 13-15 lat (240).

Tabela 3. Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat w latach 2011-2015

Kategoria wiekowa	Lata				
	2011	2012	2013	2014	2015
0-2 lat	238	233	214	210	191
3-6 lat	296	293	308	325	317
7-12 lat	479	494	479	456	454
13-16-lat	373	337	334	330	331
17-18 lat	245	227	202	183	174
Razem:	1631	1584	1537	1504	1467

Źródło: Opracowanie własne, [za]: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, 2016 r.

Na strukturę wiekową i demograficzną populacji Gminy Łoniów mają wpływ także migracje ludności, których jednak skala jest relatywnie niewielka. W 2014 roku nastąpił wyraźny, w stosunku do roku poprzedniego, wzrost liczby ludności opuszczających gminę. Dla tego okresu saldo migracji wewnętrznych osiągnęło wartość -38, zaś saldo migracji zagranicznych 4. Jednak już w 2015 roku saldo migracji wewnętrznej spadło do poziomu -6, co wyhamowało proces wyludniania się gminy, na skutek przesiedleń ludności poza jej obszar. Jednym z powodów skłaniających do migracji jest trudna sytuacja materialna ludności, co potwierdza tzw. wskaźnik deprywacji lokalnej, wyrażający stosunek liczby osób w rodzinach otrzymujących świadczenia pieniężne z pomocy społecznej w przeliczeniu na każde 100 mieszkańców. W 2014 roku średnia wartość tego wskaźnika dla powiatu sandomierskiego wyniosła 187,74, przy czym najwyższą jego wartość zanotowano w gminach: Samborzec (287,48), Wilczyce (229,72), Koprzywnica (224,9) i Łoniów (215,55). Gminą o najniższej wartości tego wskaźnika była gmina Sandomierz (60,68) a w dalszej kolejności Dwikozy (139,82) i Obrazów (145,67). W latach 2011-2013 na terenie gminy wzrosła liczba osób, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej oraz kwota przyznanych świadczeń. Wśród grup społecznych zagrożonych ubóstwem są przede wszystkim osoby utrzymujące się z tzw. innych niezarobkowych źródeł, a także osoby starsze, renciści, rolnicy i osoby niepełnosprawne. W 2015 roku wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej na terenie powiatu sandomierskiego były: ubóstwo, bezrobocie, ale także długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawcza i prowadzenia gospodarstwa domowego. Podobnie w przypadku Gminy Łoniów, której w 2013 roku głównymi przyczynami przyznania pomocy społecznej były: ubóstwo (428), bezrobocie (435), długotrwała choroba (344), ale także niepełnosprawność (138), tzw. bezradność życiowa (110) i choroba alkoholowa (3). W 2012 roku wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Łoniów było 493 rodzin liczących łącznie 1 627 osób. W tym okresie na terenie powiatu sandomierskiego ze wsparcia udzielanego przez ośrodki pomocy społecznej najwięcej rodzin korzystało w gminach: Sandomierz (627), Samborzec (735), Łoniów (493) i Klimontów (490). Ponadto w 2015 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało 396 rodzin z terenu Gminy Łoniów, tj. 11,7% wszystkich rodzin, którym tego rodzaju wsparcie zostało udzielone na terenie powiatu sandomierskiego.

Jednym z istotnych problemów społecznych na terenie powiatu sandomierskiego jest bezrobocie. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest spadek stopy bezrobocia rejestrowanego, którego wartość dla powiatu sandomierskiego w 2011 roku wyniosła 12,6% zaś w 2015 roku 8,9%, zaś dla województwa świętokrzyskiego odpowiednio 15,2% i 12,5%. W 2014 roku bez pracy pozostawało 7,76% ogółu ludności Gminy Łoniów w wieku produkcyjnym, tj. 360 osób. Pod koniec 2015 roku w rejestrach PUP w Sandomierzu zarejestrowanych było 269 osób pozostających bez pracy, zamieszkujących teren Gminy Łoniów, z których 58,4% stanowiły kobiety (157 osób). W większości (55,4%) były to osoby długotrwale bezrobotne (148 osób), a także osoby młode do 25 roku życia (21,6%) oraz osoby powyżej 50 roku życia (19,3%). Statut osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało w tym okresie 238 osób, tj. 88,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Łoniów. Według danych GUS w 2014 roku spośród 575 osób zatrudnionych na terenie gminy, największy odsetek z nich (66,8%; 384 osoby) zatrudniony był w sektorze usługowym. Ponad 15% pracujących (91 osób) byli to pracownicy sektora handlowego a także przedsiębiorstw transportowych, gastronomicznych i podobnych. W tym okresie przemysł i budownictwo na terenie gminy wygenerowały 83 miejsca pracy, zaś rolnictwo i leśnictwo 17. Znaczny odsetek osób pozostających bez pracy pozostaje jednak poza oficjalnymi rejestrami osób bezrobotnych, dotyczy to również domowników rolników, tj. członków rodzin osób posiadających i prowadzących gospodarstwa rolne.

PODSUMOWANIE:

Mimo, iż populacja Gminy Łoniów ze względu na swoją liczebność jest zbiorowością stosunkowo małą, to jednak charakteryzuje się korzystnymi cechami demograficznymi. Wysoka liczba zawieranych małżeństw koresponduje z wysoką liczbą urodzin, przy relatywnie niskiej liczbie zgonów. Wszystkie te czynniki powodują, że na terenie gminy, w porównaniu do innych jednostek administracyjnych powiatu obserwowane jest mniejsze tempo spadku liczby ludności. Choć na przestrzeni ostatnich lat widoczne są oznaki zjawiska tzw. niżu demograficznego, to jednak jego skala i zasięg na terenie Gminy Łoniów aktualnie jest znacznie ograniczony, w porównaniu do innych jednostek administracyjnych powiatu sandomierskiego.

4. CZYNNIKI PRAWNO-FINANSOWE

Aktualny kształt i struktura systemu oświaty oraz jego funkcjonowanie, tak na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w dużej mierze zależy od obowiązujących aktów prawnych szczebla krajowego i lokalnego, a także istniejących mechanizmów i środków finansowych pozostających w dyspozycji instytucji i podmiotów organizujących, nadzorujących i koordynujących jego działalność. Na poziomie ogólnokrajowym podstawowym aktem prawnym w tym zakresie jest Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.), w której określono jego strukturę oraz wszystkie pozostałe kwestie związane z jego organizacją i funkcjonowaniem. Zawarte w nim zapisy uzupełniają szczegółowe przepisy i rozwiązania prawne w formie ustaw sejmowych i rozporządzeń właściwego do spraw oświaty i edukacji ministra.

Tabela 4. Część oświatowa subwencji ogólnej w strukturze dochodów Gminy Łoniów, 2011-2015

Struktura dochodów Gminy Łoniów według wartości					
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Dochody własne	4369283,60	5392939,33	6224373,41	6019519,16	6443104,16
Subwencje	9742228,00	10497713,00	10557344,00	10157632,00	9713472,00
- z czego część oświatowa	5799487,00	6349966,00	6208411,00	6160935,00	6442404,00
Dotacje celowe	8470073,06	8882388,92	7806098,84	9901127,10	8662671,67
Razem:	22581584,66	24773041,25	24587816,25	26078278,26	24819247,83
Procentowy udział w dochodach					
Wyszczególnienie	2011	2012	2014	2014	2015
Dochody własne	19,35	21,77	25,31	23,08	25,96
Subwencje	43,14	42,38	42,94	38,95	39,14
- z czego część oświatowa	60,04	60,5	58,8	60,6	66,3
Dotacje celów	37,51	35,85	31,75	37,97	34,90
Razem:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Materiały Urzędu Gminy w Łoniowie. Łoniów 2016.

Są wśród nich m.in. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2016 r., poz. 1379 z późn. zm.), Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 45 z późn. zm.). Na poziomie lokalnym szczegółowe regulacje organizacyjne i finansowe dotyczące funkcjonowania lokalnego systemu oświatowego zawierają uchwały rad powiatów, gmin i miast.

Szczególną kwestią związaną z funkcjonowaniem systemu oświaty jest sposób jego finansowania. W Polsce najistotniejszym źródłem finansowania wydatków publicznych na oświatę i wychowanie jest oświatowa subwencja ogólna, która przekazywana samorządom powinna zaspokajać wydatki na prowadzenie oświaty, w szczególności na bieżącą działalność szkół podstawowych oraz gimnazjalnych.

Nie uwzględnia ona jednak kosztów związanych z prowadzeniem przez samorzady przedszkoli, stołówek i świetlic oraz nakładów ponoszonych na zapewnienie dowozu uczniów do szkół. Wydatki na oświatę stanowią dużą część budżetu większości gmin. Dotyczy to również województwa świętokrzyskiego i powiatu sandomierskiego. W 2015 roku dla gmin Łoniów część oświatowa (6 mln 442 tysiące zł) stanowiła 66,3% subwencji ogólnej (9 mln 713 tysięcy zł). Jej udział w dochodach gminy w latach 2011-2015 systematycznie jednak spadał (z 43,14% do 34,90%). Dotyczy to również jej części oświatowej. Spowodowało to stopniowy wzrost wydatków środków własnych gminy na oświatę i wychowanie.

PODSUMOWANIE:

Wydatki na oświatę i wychowanie są jedną z najistotniejszych kategorii wydatków ponoszonych przez Gminę Łoniów. Z roku na rok obserwowany jest spadek wysokości środków finansowych przekazywanych z budżetu państwowego na realizację przez gminę zadań związanych z oświatą i wychowaniem. Powoduje to wzrost wydatków środków własnych gminy na ten cel, co w istotny sposób zwiększa obciążenie budżetu samorządu lokalnego.

DIAGNOZA LOKALNEGO SYSTEMU OŚWIATOWEGO

1. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

Lokalny system oświatowy na terenie Gminy Łoniów obejmuje (9) placówek oświatowych i wychowawczych wraz z ich zasobami personalnymi, lokalowymi, wyposażeniem oraz infrastrukturą sportowo-rekreacyjną. Część z tych placówek funkcjonuje jako zespoły szkolne i szkolno-przedszkolne. System oświatowy na terenie gminy tworzą następujące placówki oświatowe i wychowawcze:

1. Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie:
 - a) Szkoła Podstawowa w Łoniowie,
 - b) Gimnazjum w Łoniowie.
2. Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych:
 - a) Szkoła Podstawowa im. Błogosławionego Jana Pawła II,
 - b) Przedszkole w Świniarach Starych.
3. Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach:
 - a) Szkoła Podstawowa w Sulisławicach,
 - b) Gimnazjum w Sulisławicach.
4. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku.
5. Szkoła Podstawowa w Gierszowicach.
6. Publiczne Przedszkole w Łoniowie.

Sieć placówek wychowania przedszkolnego tworzą (2) przedszkola (Świniary Stare, Łoniów) oraz punkty przedszkolne dla dzieci 3-4-letnich i oddziały „0” działające przy szkołach podstawowych w Gierszowicach, Sulisławicach i Łążku. Ogółem w roku szkolnym 2015/2016 wszystkie te placówki dysponowały (13) oddziałami wychowania przedszkolnego: Łoniów (4); Świniary Stare (3); Gierszowice (2); Sulisławice (2); Łążek (2). Szkolnictwo podstawowe na terenie gminy obejmuje (5) szkół podstawowych, które roku szkolnym 2015/2016 dysponowały (34) oddziałami: Łoniów (9); Sulisławice (7); Świniary (7); Łążek (6); Gierszowice (5). Absolwenci szkół podstawowych mogą kontynuować naukę w jednym z dwóch działających na terenie gimnazjów, które w roku szkolnym 2015/2016 dysponowały (12) oddziałami: (6) Gimnazjum w Łoniowie, (6) Gimnazjum w Sulisławicach.

Obsługą administracyjną i finansową funkcjonujących na terenie gminy placówek oświatowych i wychowawczych zajmuje się Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Łoniowie, w którego strukturze organizacyjnej wydzielono (4) stanowiska pracy. Szczegółowy zakres zadań realizowanych przez Zespół obejmuje m.in. następujące działania realizowane przez jego personel: naliczanie oraz organizacja wypłaty wynagrodzeń, ewidencja wynagrodzeń pracowników obsługiwanych jednostek; spółdziałanie z dyrektorami szkół i przedszkoli w zakresie sporządzania sprawozdań statystycznych z zrealizowanych zadań rzeczowych i wynagrodzeń; współpracuje z dyrektorami szkół i przedszkoli w zakresie planowania budżetu i finansowania realizowanych zadań; dokonywanie obowiązkowych rozliczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Urzędem Skarbowym; opracowywanie wspólnie z dyrektorami szkół i przedszkoli planów dochodów i wydatków budżetowych; prowadzenie obsługi scentralizowanych części Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych; sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem dyscypliny finansowej i budżetowej w obsługiwanych jednostkach; przygotowanie dokumentacji do przeprowadzania egzaminu na awans zawodowy nauczycieli; dokonuje rozliczeń inwentaryzacji w ustalonych czasookresach; nadzór nad

realizacją dowozu uczniów; kontrola spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki przez uczniów Gminy Łoniów; obsługa Systemu Informacji Oświatowej; przyjmowanie, rozpatrywanie i przygotowywanie decyzji w sprawie pomocy materialnej dla uczniów Gminy Łoniów; przygotowanie wniosków na zaliczki na dożywianie uczniów; rozliczanie kwitariuszy przychodowych oraz rozliczanie stołówek szkolnych; sporządzanie sprawozdań jednostkowych w zakresie danych statystycznych (GUS, RIO); realizacja zadań oświatowych wychowawcy i opiekunów; refundacja pracodawcom kosztów kształcenia pracownika młodocianego.

Organem prowadzącym dla placówek oświatowych i wychowawczych tworzących lokalny system oświatowy jest Gmina Łoniów, której głównym zadaniem jest zabezpieczenie niezbędnych środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z ich funkcjonowaniem. Gmina Łoniów, jako organ prowadzący jest zobowiązana również do zapewnienia dowozu uczniów do szkół. W 2015 roku liczba dowożonych dzieci do placówek oświatowych wynosiła 395, co stanowiło 55 % wszystkich uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2015/2016 do miejscowych placówek oświatowych. W tym samym okresie gmina sfinansowała dojazdy 14 niepełnosprawnych uczniów do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego „Radość Życia” w Sandomierzu oraz 2 uczniów dojeżdżających do szkół specjalnych w Tarnobrzegu ze względu na orzeczenie o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzieci.

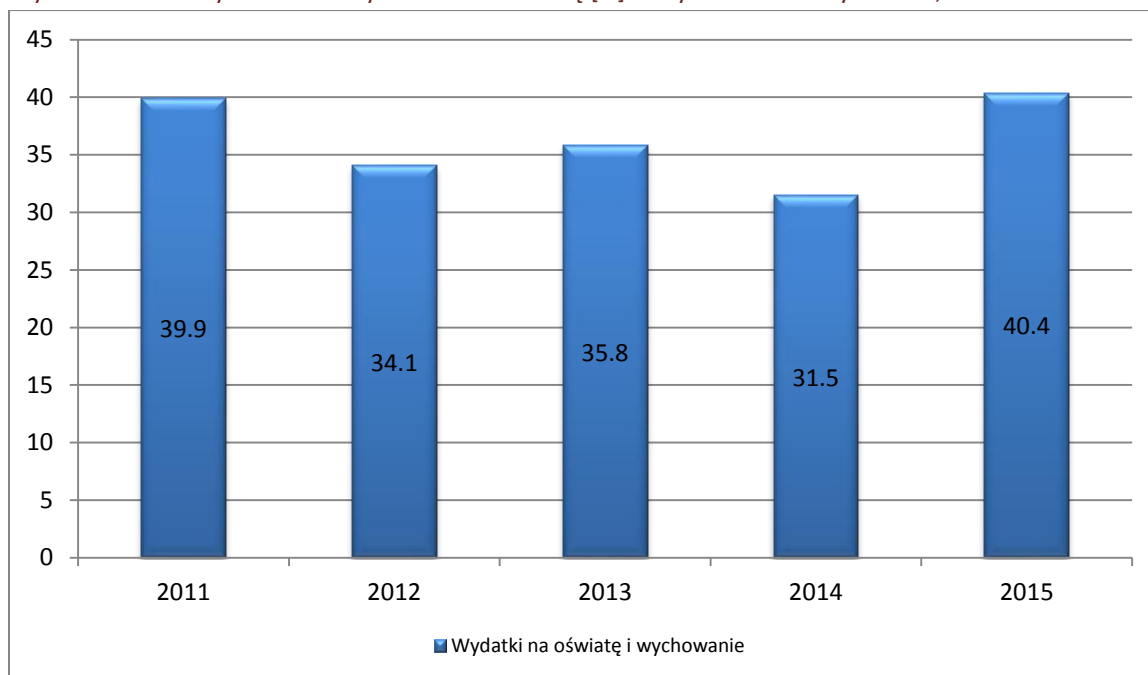
Jednym z zadań gminy w zakresie oświaty i wychowania jest udzielanie pomocy uczniom w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. Z tej formy pomocy korzystają uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz szkół średnich zamieszkujących teren Gminy Łoniów. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone jest ustawowo i w 2015 roku nie mogło przekroczyć kwoty 514 złotych na 1 członka rodziny. W tym okresie udzielono 221 stypendiów szkolnych i 2 zasiłki szkolne, ze względu na zaistnienie wyjątkowej sytuacji w rodzinie niezależnie od dochodu (nagłe zdarzenie tj. choroba, pożar). Łącznie na realizację tego zadania w 2015 roku wydatkowano 67 932,68 zł. Ponadto, zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Gminy w Łoniowie w sprawie lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, w tym samym okresie, przyznano 2 stypendia I stopnia na ogólną kwotę 2 000,00 zł.

Inną formą pomocy materialnej dla uczniów to dopłaty do zakupu podręczników szkolnych. W 2015 roku z tej formy pomocy skorzystało 27 uczniów. Wysokość udzielonej pomocy w tym zakresie wyniosła 6 745,00 zł. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty Gmina Łoniów ponosi również koszty związane z dojazdem kształceniem młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy. W 2015 roku na ten wydatkowano 13 010,39 zł pozyskane w formie dotacji od Wojewody Świętokrzyskiego ze środków Funduszu Pracy.

Innym zadaniem realizowanym przez gminę Łoniów w zakresie oświaty i wychowania jest kontrola realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Pierwszemu z nich podlegają uczniowie w wieku od 7 lat do ukończenia gimnazjum, a obowiązku nauki uczniowie w wieku od 16-18 lat. Kontroli spełniania obowiązku szkolnego dokonują dyrektorzy szkół w obwodach, w których mieszkają uczniowie, a obowiązku nauki Wójt Gminy Łoniów. Placówki oświatowe w Gminie Łoniów objęte są także programem dożywiania uczniów. W 2015 roku w ramach tego programu posiłki zapewniono 504 uczniom, których dożywianie finansowane było ze środków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łoniowie (319 uczniów), Ośrodka Pomocy Społecznej w Koprzywnicy (17 uczniów), Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku (3 uczniów). Ponadto w tym okresie dożywianie 165 uczniów w placówkach oświatowych finansowali ich rodzice. Oprócz programu dożywiania uczniowie miejscowych szkół korzystają z dwóch programów, w ramach których otrzymują mleko („Program Szklanka Mleka”) oraz owoce („Program Owoce w Szkole”)

Całkowite wydatki na oświatę i wychowanie w Gminie Łoniów, w tym wydatki na przedszkola oraz związane z dowożeniem uczniów do szkół i obsługa ekonomiczno-administracyjną placówek oświatowych w latach 2011-2015, wynosiły odpowiednio: 8 902 618,83 zł (2011 rok); 9 151 986,45 zł (2012 rok); 9 354 105,76 zł (2013 rok); 9 245 782,76 zł (2014 rok); 9 892 202,49 zł (2015 rok). W tym ostatnim roku było to 40,4% ogółu wydatków ponoszonych przez gminę. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2011-2015 wydatki na oświatę i wychowanie w Gminie Łoniów wynosiły od 1 185,44 zł (2011 rok), do 1 316,50 zł (2015 rok), co było porównywalne z wydatkami ponoszonymi na 1 mieszkańca w zakresie oświaty i wychowania w ujęciu ogólnopolskim. Były jednak nieco wyższe niż w przypadku powiatu sandomierskiego (2011 rok-1 056,11 zł; 2015 rok-1110,07 zł). Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ponoszonych przez gminę Łoniów na oświatę i wychowanie w 2011 roku kształtował się na poziomie 65,7% zaś w kolejnych latach: 69,4% (2012 rok); 66,4% (2013 rok); 66,6% (2014 rok); i 65,1% (2015 rok). W 2015 roku największą kategorię wydatków w dziale budżetowym „oświata i wychowanie” stanowiły tzw. wydatki bieżące (99,8%), w tym wydatki bieżące na wynagrodzenia (66,1%) oraz w mniejszym stopniu wydatki na pochodne od wynagrodzeń (13,1%) oraz wydatki na zakup materiałów i usług (12,9%). Były to w większości wydatki poniesione na utrzymanie szkół podstawowych (49,8%), szkół gimnazjalnych (23,7%), przedszkoli (8,6%), dowóz uczniów do szkół (3,6%) oraz związane z administracyjną obsługą systemu oświaty (2,7%).

Wykres 2. Udział wydatków na wychowanie i oświatę [%] w wydatkach Gminy Łoniów, 2011-2015

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, 2016 r.

W 2015 roku wydatki ogółem poniesione na utrzymanie (5) szkół podstawowych i (2) gimnazjalnych skalkulowano na 7 758 957 zł. W zależności od placówki, wydatki te w przeliczeniu na 1 ucznia wynosiły od 7 864,66 zł (Szkoła Podstawowa w Łoniowie) do 15 955,64 zł (Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach). Ich wysokość uzależniona była przede wszystkim od ilości uczniów w danej placówce.

Tabela 5. Wydatki na oświatę i wychowanie w Gminie Łoniów, według szkół 2015

Placówka	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Średnia liczba uczniów w oddziale	Wysokość wydatków na 1 ucznia	Wydatki ogółem
Szkoła Podstawowa w Łoniowie	175	9	19,44	7864,66	1376316,00
Szkoła Podstawowa w Gierszowicach	50	5	10,00	15955,64	797782,00
Szkoła Podstawowa w Sulisławicach	0	7	15,71	9000,72	990080,00
Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych	104	7	14,85	11268,98	1171974,00
Szkoła Podstawowa w Łążku	74	6	12,33	13003,21	962238,00
Gimnazjum w Łoniowie	135	6	2250	10095,83	1362938,00
Gimnazjum w Sulisławicach	94	6	17,4	11676,90	1097629,00
Razem:	742	46	16,13	10456,81	7758957,00

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

2. PROGRAMY I KONCEPCJE FUNKCJONOWANIA

Placówki oświatowe i wychowawcze współuczestniczą w realizacji polityki oświatowej państwa, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wytycznymi, programami i koncepcjami. Obowiązkowe zestawy celów i treści nauczania, w tym umiejętności, które powinien posiada uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawcze szkoły, określone są w tzw. podstawach programowych, wyznaczających kierunki działań realizowanych w procesach kształcenia i wychowania. Ponadto placówki posiadają własne plany i koncepcje ich funkcjonowania i rozwoju. Realizują również autorskie programy wychowawcze i profilaktyczne. Określają one m.in. misję i wizję rozwoju poszczególnych placówek; cele programu wychowawczego; realizowane zadania umożliwiające osiągnięcie wyznaczonych celów; sposób i formy realizacji tych zadań; a także udział w procesach wychowawczych statutowych organów szkoły (Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego). Programy te określają również ideał wychowawczy oraz zestaw cech, mających charakteryzować wychowawcę i nauczyciela. Programy mogą również wyznaczać wewnętrzne zasady współpracy z rodzicami, a także definiować działania wychowawcze prowadzone w sposób okresowy lub cykliczny. Jeden z tych programów realizuje Gimnazjum w Łoniowie. Zakłada on, że w wyniku systematycznego, skorelowanego spójnego oddziaływania wychowawczego, absolwent ten szkoły będzie: przedsiębiorczy i kreatywny; świadomym obywatelem i patriotom; otwarty na świat i ludzi; tolerancyjny; wszechstronnie wykształcony; odpowiedzialny; wrażliwy; rozwijał swoje zainteresowania i zdolności; przestrzegał norm społecznych; dobrze radził sobie z trudnościami życia codziennego. Szkolny program wychowawczy realizuje również Szkoła Podstawowa w Łoniowie. Jego głównym celem jest: „kształtowanie osobowości oraz rozwijanie prawidłowych zachowań społecznych opartych na systemie wartości skierowanym na drugiego człowieka”, poprzez:

- kształtowanie postaw twórczych opartych na akceptowanym społecznie systemie wartości,
- rozwijanie w sobie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,

- rozwijanie postaw patriotycznych i obywatelskich,
- kształtowanie więzi z krajem ojczystym i regionem,
- wdrażanie do przestrzegania ogólnie przyjętych norm moralnych i społecznych,
- budowanie więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku, tolerancji oraz prawidłowej komunikacji,
- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku,
- zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- rozwijanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów w sytuacjach zagrożeń (substancje uzależniające, przemoc, agresja itp.),
- wpajanie zasad kultury osobistej i norm zachowania w szkole, w domu, w miejscach publicznych, wśród rówieśników,
- budzenie odpowiedzialności dziecka za siebie i środowisko w którym żyje,
- rozbudzenie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielnego myślenia i sprawnego działania,
- umożliwienie wszechstronnego rozwijania zainteresowań uczniów,
- zapewnienie efektywnej współpracy z domem rodzinnym i integracji ze środowiskiem lokalnym.

Własny program wychowawczy, zgodny z Planem Pracy Rodziny Szkół im. Jana Pawła II realizuje Szkoła Podstawowa w Łązku należąca do Sandomierskiej Rodziny Szkół im. Jana Pawła II. Placówki realizują również indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (IPET) do pracy z uczniami niepełnosprawnymi, w tym słabowidzącymi i dotkniętymi autyzmem (Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych).

W placówkach działają również szkolne koła naukowe, kluby i grupy zainteresowań rozwijające umiejętności oraz poszerzające wiedzę uczniów w zakresie m.in. etyki, sztuki, przyrody i ekologii (Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody), gry w tenisa stołowego, tańca, znajomości języka angielskiego, język polskiego, matematyki, informatyki, ochrony. Są to m.in.:

1. Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych: kółko tenisa stołowego, Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody, kółko informatyczne, kółko taneczne, kółko artystyczne, kółko języka polskiego, kółko języka angielskiego, kółko matematyczne.
2. Szkoła Podstawowa w Łązku: kółko plastyczne, kółko muzyczne, kółko języka angielskiego, kółko matematyczne, kółko ortograficzne, kółko ekologiczne, kółko misyjne, Szkolny Klub Sportowy (sekcja piłki nożnej, sekcja tenisa stołowego).
3. Szkoła Podstawowa w Gierszowicach: kółko muzyczne, kółko taneczne, kółko sportowe, kółko informatyczne, kółko artystyczne, kółko dydaktyczno-wyrównawcze oraz kółka przedmiotowe.

Uczniowie i kadra pedagogiczna miejscowych placówek oświatowych bierze udział w licznych projektach o charakterze edukacyjnym, wspierającym wszechstronny rozwój uczniów oraz integrację. Istotnym celem tych projektów jest wyrównywanie szans rozwoju dla dzieci i młodzieży z terenów wiejskich, poprzez m.in. zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług edukacyjnych i kulturalnych oraz poprzez zakup nowoczesnego wyposażenia, pozwalającego na uatrakcyjnienie procesów dydaktycznych realizowanych w miejscowych szkołach i placówkach wychowawczych. W poprzednich były to projekty:

1. Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych: „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy” (zajęcia warsztatowe popularyzujące naukę); „Program Wspierania Rozwoju

- Edukacji” (zakup zestawów multimedialnych); „Umiem pływać” (nauka pływania dla najmłodszych); „Rozwój czytelnictwa” (promocja czytelnictwa i literatury).
2. Szkoła Podstawowa w Łątku: „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy” (zajęcia warsztatowe popularyzujące naukę); „Świętokrzyski program wspierania rozwój edukacji na obszarach wiejskich” (wyrównywanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży z terenów wiejskich); „Ekologia i energia-nowoczesna synergia” (promocja OZE); „Nauka i zabawa to super zabawa” (popularyzacja nauki).
 3. Szkoła Podstawowa w Łątku: „Radosny Przedszkolak” (program innowacji pedagogicznych); „I like it” (program promujący naukę języka angielskiego); „Bezpieczny Przedszkolak” (program podnoszący wiedzę najmłodszych w zakresie m.in. poruszania się w przestrzeni publicznej); „Indywidualny program nauczania matematyki i języka angielskiego dla dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych”; „Nie pal przy mnie proszę”; „Trzymaj formę”; „Czyste powietrze wokół nas”.

Niektóre z projektów i przedsięwzięć realizowanych przez placówki oświatowe, była współfinansowana ze środków UE, w tym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W latach 2012-2013 Gimnazjum w Sulisławicach realizowała program pn. „Szkoła! Dodaj do ulubionych” (wartość projektu: 148 475,64 zł), zaś Szkoła Podstawowa w Łątku projekt pn. „Nauka i zabawa to super sprawa” (wartość projektu: 136 871,00 zł). W tym samym okresie miejscowe szkoły podstawowe otrzymały wsparcie w postaci m.in. nowoczesnych pomocy dydaktycznych, zakupionych w ramach projektu „Indywidualizacja nauczania i wychowywania klas I-III w Gminie Łoniów” (wartość projektu: 125 357,40 zł). W roku szkolnym 2013-2014 w ramach realizacji projektu pn. „Radosne Przedszkolaki w Gminie Łoniów” (wartość projektu: 28 045,00 zł) Przedszkole w Łoniowie otrzymało pomoce dydaktyczne i zabawki oraz nowe wyposażenie jednej z sal. Ponadto wykonano szereg prac konserwatorskich i montażowych. W roku szkolnym 2014-2015 projekt pn. „Szkoła na m@xa” realizowała Szkoła Podstawowa w Sulisławicach, w ramach którego w 2014 roku zorganizowano m.in. dodatkowe zajęcia dla uczniów, których wartość skalkulowano na 82 431,62 zł.

Wszystkie te przedsięwzięcia pozwalają na wszechstronny rozwój uczniów i podopiecznych miejscowych placówek oświatowych, zwiększając ich aktywne uczestnictwo w lokalnym życiu społeczno-kulturalnym. Potwierdza to zestawienie wyróżnień i nagród indywidualnych i zespołowych, jakie w roku szkolnym 2015-2016 otrzymali uczniowie i wychowankowie miejscowych placówek oświatowych i wychowawczych:

1. Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie:
 - a) Szkoła Podstawowa w Łoniowie: Powiatowy Konkurs Plastyczny „W trosce o nasze bezpieczeństwo (I, III miejsce); Powiatowy Konkurs Recytatorski „Proza Henryka Sienkiewicza (wyróżnienie); Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny” (wyróżnienie);
 - b) Gimnazjum w Łoniowie: XIV Wojewódzki Konkurs Języka Rosyjskiego (wyróżnienie dla 2 uczniów); Ogólnopolski Konkurs pt. „Utracone dziedzictwo. Losy polskich ziemian w XX wieku” (eliminacje wojewódzkie, I miejsce); Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Drogowym (eliminacje powiatowe, II miejsce); Powiatowy Konkurs Informatyczny pt. „Informatyczne impresje-moja najbliższa okolica” (III miejsce); Program „Zbieramy, segregujemy przetwarzamy odpady” Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki (III miejsce); II Edycja Powiatowego Konkursu Plastycznego „Idee Korczakowskie w oczach współczesnej młodzieży” (wyróżnienie).

- c) Przedszkole w Łoniowie: „Bożonarodzeniowa Kartka Świąteczna” (wyróżnienie dla 6 dzieci); „Kartka Wielkanocna” (wyróżnienie dla 4 dzieci); „Ekoludek-Sławny Człowiek” (wyróżnienie dla 7 dzieci); „Wiśła-lustro Sandomierza” (wyróżnienie dla 1 dziecka),
2. Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych:
 - a) Szkoła Podstawowa im. Błogosławionego Jana Pawła II: Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Dziecięcej w Sandomierzu (I, II miejsce); Konkurs Wiedzy Biblijnej w Koprzywnicy (eliminacje dekanalne, II miejsce); Ogólnopolski Konkurs z Języka Angielskiego (III miejsce, wyróżnienie); Ogólnopolski Konkurs Matematyczny „Kangur” (wyróżnienia dla 4 uczniów).
 - b) Przedszkole w Świniarach Starych,
3. Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach:
 - a) Szkoła Podstawowa w Sulisławicach: Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek (wyróżnienia indywidualne i zespołowe dla uczniów klas I-VI); Konkurs Kolęd i Pastorałek w Koprzywnicy (II miejsce dla klasy IV, VI); Gminny Turniej Tenisa Stołowego (wyróżnienie dla klasy IV, VI); Powiatowy Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt w Niedźwiedzicach (II miejsce dla klasy IV, VI); IV Gminny Przegląd Pieśni Wielkopostnych (I miejsce indywidualne i zespołowe dla uczniów klas IV-VI); Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej (eliminacje gminne, III miejsce); Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (eliminacje gminne, III miejsce); Konkurs Pieśni Patriotycznej w Gawłuszowicach (III miejsce); VII Konkurs Pieśni i Piosenki Maryjnej Ave Maria (III nagroda indywidualna); Konkurs Recytatorski im. Zbigniewa Kabaty w Koprzywnicy (wyróżnienie); Turniej Piłki Siatkowej Dziewcząt w Niedźwiedzicach (eliminacje powiatowe, III miejsce); Międzynarodowy Konkurs Plastyczny „Alkohol Twój Wróg” (I, II miejsce); Konkurs Wiedzy Biblijnej (eliminacje dekanalne, III miejsce).
 - b) Gimnazjum w Sulisławicach: Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek (wyróżnienia indywidualne i zespołowe); Konkurs Kolęd i Pastorałek w Koprzywnicy (wyróżnienie); Powiatowy Konkurs pn. „Sandomierszczyzna-Moja Mała Ojczyzna” (II miejsce); Gminny Turniej Tenisa Stołowego (II miejsce dla dziewcząt); IV Gminny Przegląd Pieśni Wielkopostnych (I miejsce zespołowo, II miejsce indywidualnie); Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej (eliminacje gminne: I, II miejsce; eliminacje powiatowe: I miejsce); Międzyszkolny Turniej w Piłce Siatkowej w Klimontowie (III miejsce dla chłopców, IV miejsce dla dziewcząt); Coca Cola Cup Turniej Piłki Nożnej (etap I: IV miejsce dla chłopców, I miejsce dla dziewcząt; etap II: III miejsce dla dziewcząt); Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (eliminacje gminne, II miejsce); Konkurs Pieśni Patriotycznej w Gawłuszowicach (I miejsce); Konkurs Literacki w Szkole Podstawowej w Łązku (I miejsce); Konkurs Recytatorski im. Zbigniewa Kabaty w Koprzywnicy (III miejsce); Konkurs Wiedzy Biblijnej (eliminacje dekanalne, II miejsce).
4. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łązku: Wojewódzki Konkurs Języka Angielskiego (eliminacje powiatowe, wyróżnienia dla 2 uczniów); VIII Ogólnopolski Konkurs Multimedialny o Janie Pawle II (wyróżnienie dla 1 ucznia); Ogólnopolska Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł (wyróżnienie); XIV Międzywojewódzki Przegląd Twórczości Dzieci i Młodzieży w Pysznicy (wyróżnienie dla klasy I, V; III miejsce dla oddziału „0”; Międzywojewódzki Konkurs pn. „Z wizytą u Królowej Jadwigi” (I, II, III miejsce); Międzywojewódzki Konkurs Rodziny Szkół Papieskich w Nowej Dębie (I miejsce dla klasy IV); Powiatowy Konkurs pn. „Sandomierszczyzna-Moja Mała Ojczyzna” (III miejsce dla klasy

III); Program „Zbieramy, segregujemy przetwarzamy odpady” Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki (I miejsce); Powiatowy Konkurs Recytatorski pn. „Z Sienkiewiczem za pan brat” (II miejsce dla klas VI).

5. Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach: XIII Wojewódzki Konkurs Humanistyczny (eliminacje powiatowe, wojewódzkie); XIII Wojewódzki Konkurs Matematyczno-Przyrodniczy (eliminacje powiatowe); XXXIX Edycja Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (eliminacje powiatowe, III miejsce); Turniej Wiedzy Pożarniczej (eliminacje powiatowe, II miejsce).

3. INFRASTRUKTURA

Na Infrastrukturę gminnego systemu oświatowego składają się zasoby lokalowe, a także konstrukcje i wydzielone obszary terenu, wykorzystywane przez placówki oświatowe i wychowawcze do realizacji zadań własnych w zakresie edukacji, opieki i wychowania. Infrastrukturę lokalową tworzy (5) budynków i ich zespołów, których ogólna powierzchnia użytkowa wynosi od 736,63 m² do 2 900,00 m². Obiekty te stanowią siedzibę następujących placówek oświatowych i wychowawczych, przez które są użytkowane:

1. Publicznego Zespołu Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie,
Lokalizacja: Łoniów 104, 27-670 Łoniów.
2. Publicznego Zespołu Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach.
Lokalizacja: Sulisławice 120, 27-670 Łoniów.
3. Zespołu Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych.
Lokalizacja: Świniary Stare 131, 27-670 Łoniów.
4. Szkoły Podstawowej im Jana Pawła II w Łążku.
Lokalizacja: Łążek 58, 27-760 Łoniów.
5. Szkoły Podstawowej w Gieraszwicach.
Lokalizacja: Gieraszwice 67, 27-670 Łoniów.
6. Publiczne Przedszkole w Łoniowie
Lokalizacja: Łoniów 104, 27-670 Łoniów.

W istniejących budynkach i ich zespołach oraz na obszarach terenu użytkowanych przez poszczególne placówki oświatowe i wychowawcze, wydzielono szereg pomieszczeń, lokali i stref, składających się na infrastrukturę:

- a) dydaktyczno-edukacyjną: sale dydaktyczne, pracownie komputerowe i specjalistyczne,
- b) administracyjno-biurową: pokoje nauczycielskie, biura, gabinety,
- c) sportowo-rekreacyjną: hale gimnastyczne, sale ćwiczeń, siłownie,
- d) kulturalno-wychowawczą: biblioteki, czytelnie, świetlice,
- e) pobytowo-obsługową: stołówki, kuchnie, toalety, szatnie,
- f) gospodarczo-materiałową: kotłownie, magazyny,
- g) pomocniczą: korytarze, klatki schodowe, windy, podjazdy dla osób niepełnosprawnych, mieszkania, składy podręczne, itp.

Jednocześnie obok obiektów wydzielono strefy sportowo-rekreacyjne, obejmujące tereny zielone oraz konstrukcje, budowle i urządzenia, wykorzystywane na potrzeby wychowania fizycznego, rekreacji, turystyki i działań o charakterze kulturalno-integracyjnym. Wielkość danych stref jest różna

w zależności od danego budynku i jego specyfiki architektonicznej. Obiekt użytkowany przez Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie, to kompleks połączonych ze sobą dwóch jedno- i dwukondygnacyjnych budynków oraz hali gimnastycznej.

Formę długiego, jednokondygnacyjnego pawilonu ma budynek użytkowany przez Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych. Jego całkowita powierzchnia użytkowa to 1 485,17 m². Jest on połączony z halą gimnastyczną o powierzchni 182,00 m². Obiekt ten wyposażony jest w system przeciwwłamaniowy, w tym podsystem monitoringu i alarmu. System centralnego ogrzewania zasilany jest w ciepło za pomocą (2) kotłów grzewczych gazowych zainstalowanych w kotłowni. W otoczeniu obiektu znajduje się 23 000 m² terenów zielony, plac zabaw (240,00 m²) oraz kompleks boisk sportowych „Orlik” (boisko do gry w piłkę nożną, boisko do gry w piłkę siatkową, boisko do gry w piłkę koszykową) o całkowitej powierzchni 3 098,70 m².

Obiekt położony w Sulisławicach, użytkowany przez Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie”, to budynek dwukondygnacyjny, do którego przylega hala gimnastyczna o powierzchni 288,00 m². Całkowita powierzchnia użytkowa kompleksu wynosi 2 900 m², z których 650 m² zajmuje (13) sal dydaktycznych. Obiekt wyposażony jest w długi podjazd dla osób niepełnosprawnych, zaś w jego otoczeniu wydzielono m. in.: plac zabaw dla uczniów młodszych (240,00 m²) oraz plac zabaw dla uczniów starszych (300,00 m²). Są one wyposażone w: drabinki do wspinania; drążki do podnoszenia (2 szt.); koła gumowe do wspinania (2 szt.); mini ściankę do wspinaczki; równoważnię; huśtawki dwuosobowe (2 szt.); ciuchnię z dwoma wagonami; zjeżdżalnię; mini tor przeszkód; piaskownicę). Ponadto przy obiekcie wydzielono miejsce do grillowania wraz z grillem, a także oraz kompleks boisk sportowych. Obejmuje on: boisko do piłki siatkowej (190,00 m²), boisko do piłki ręcznej (861,00 m²), boisko do piłki koszykowej i kort tenisowy (375,00 m²). Jednym z elementów terenowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej jest bieżnia (420,00 m²) oraz bieżnia i piaskownica do skoku w dal (48,00 m²).

Nieco mniejszą całkowitą powierzchnią użytkową (1 850 m²) posiada kompleks użytkowany przez Szkołę Podstawową w Łądku, którego infrastrukturę dydaktyczno-edukacyjną stanowi 10 sal lekcyjnych o łącznej powierzchni 440,00 m² oraz sala gimnastyczna o powierzchni 288,00 m². W jego pobliżu znajduje się plac zabaw (200,00 m²), bieżnia (20,00 m²), bieżnia i piaskownica do skoku w dal), a także kort tenisowy i zespół boisk sportowych (1 100,00 m²). Ponadto do kompleksu przynależy 4 800 m² terenów zielonych, wykorzystywanych w działalności turystyczno-rekreacyjnej. Obiekt wyposażony jest w (2) kotły grzewcze zasilające instalację centralnego ogrzewania; system monitoringu zewnętrznego; oraz system ogrzewania wody z wykorzystaniem paneli solarnych.

Dużo mniejszą całkowitą powierzchnią użytkową (736,63 m²) dysponuje obiekt w Gierszowicach, użytkowany przez miejscową szkołę podstawową. Jest on wyposażony w (2) kotły gazowe zasilające w ciepło system centralnego ogrzewania, a także w system przeciwwłamaniowy z podsystemem monitoringu i alarmu. Przy obiekcie funkcjonuje m.in. plac zabaw (240,00 m²) oraz kompleks boisk sportowych (boisko do gry w piłkę ręczną-800,00 m²; boisko do gry w piłkę siatkową-162,00 m²; boisko do gry w piłkę koszykową-420,00 m²). Ponadto przynależy do niego 3 580,00 m² terenów zielonych.

Stan techniczny i funkcjonalność obiektów użytkowanych przez placówki oświatowe i wychowawcze ulega ciągłej amortyzacji i degradacji na skutek ich intensywnej eksploatacji. Stąd też systematycznie są one poddawane remontom i drobnym naprawą, których zakres uzależniony jest od zabezpieczonych na ten cel przez Gminę Łoniów środków finansowych. Często prace konserwatorskie przy tych obiektach realizowane są we własnym zakresie, w oparciu o środki zewnętrzne, pozyskane m.in. od rodziców uczniów i wychowanków, miejscowych przedsiębiorców lub kadry pedagogicznej.

Przykładowo w latach 2015-2016 zakres wykonanych prac konserwatorskich i robót budowlanych objął:

Lokalizacja: Łoniów 104, 27-670 Łoniów:

- pomalowano ściany w korytarzu (łączniku) między głównym budynkiem a halą gimnastyczną,
- pomalowano ściany w (3) salach dydaktycznych użytkowanych na potrzeby gimnazjum.

Lokalizacja: Gieraszwice 67, 27-670 Łoniów:

- pomalowano ściany w kilkunastu salach dydaktycznych,
- przygotowano i zaadaptowano salę dydaktyczną na potrzeby klas „0”,
- pomalowano najbardziej zniszczone ściany korytarza szkolnego.

Lokalizacja: Sulisławice 120, 27-670 Łoniów:

- pomalowano i wyremontowano salę dydaktyczną na potrzeby punktu przedszkolnego.

Lokalizacja: Świniary Stare 131, 27-670 Łoniów:

- wymurowano i wyłożono płytkami ceramicznymi ściankę odgradzającą część umywalni od właściwej części zaplecza kuchennego, w której przygotowywane są posiłki.

Lokalizacja: Łązek 58, 27-760 Łoniów:

- pomalowanie zaplecza kuchennego, zespołu (3) toalet i szatni,
- wykonanie oświetlenia tzw. „tablicy papieskiej”,
- pomalowanie elewacji zewnętrznej przy wejściu do szkoły oraz wyłożenie jej płytkami ceramicznymi.

Lokalizacja: Łoniów 104, 27-670 Łoniów:

- przystosowanie sali dydaktycznej użytkowanej przez przedszkole do potrzeb nauczania indywidualnego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Brak środków finansowych nie pozwala jednak na przeprowadzenie kompleksowych prac konserwatorskich i remontowych, poprawiających estetykę i funkcjonalność niektórych z tych obiektów. Dotyczy to m.in. kompleksu użytkowanego przez Publiczny Zespół Szkół im. Świętego Jana Pawła II w Łoniowie. Remontu wymagają m.in. wewnętrzne korytarze i klatki schodowe. Wskazana jest również wymiana nieszczelnego pokrycia dachowego na hali gimnastycznej. Przedostające się przez nie wody opadowe niszczą parkiet, którym wyłożona jest podłoga hali, stwarzając realne zagrożenie dla bezpieczeństwa ćwiczących uczniów. Remontu wymaga także elewacja hali gimnastycznej przy obiekcie użytkowanym przez Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach oraz sala gimnastyczna w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łązku. Zakres koniecznych do przeprowadzenia robót i modernizacji, obejmuje następujące prace przy obiektach użytkowanych przez:

1. Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie: wymiana posadzki na korytarzach i klatce schodowej; modernizacja i remont pokrycia dachu na hali gimnastycznej; wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w hali gimnastycznej oraz parkietu drewnianego; modernizacja i remont chodników wokół szkoły i hali gimnastycznej; modernizacja oświetlenia w hali gimnastycznej oraz innych pomieszczeniach szkolnych; modernizacja instalacji CO; modernizacja dróg dojazdowych i ciągów komunikacyjnych; remont kominów, przewodów kominowych oraz instalacji wentylacyjnej; wykonanie oświetlenia wokół budynków szkolnych.
2. Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach: remont elewacji i dach hali gimnastycznej; remont i malowanie sal dydaktycznych, korytarzy, łazienek szatni i pomieszczeń administracyjnych; wymiana stolarki okiennej i drzwiowej;

modernizacja oświetlenia; termomodernizacja budynku szkolnego; wymiana orynowania; remont kominów i przewodów kominowych.

3. Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych: wymiana oświetlenia na hali gimnastycznej; wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych: remont
4. Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Łążku: remont zewnętrznej elewacji hali sportowej, w tym wykonanie tynków i termomodernizacja budynku; pomalowanie (6) sal dydaktycznych o całkowitej powierzchni 252 m² oraz (4) łazienek o łącznej powierzchni 50 m².
5. Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach: modernizację boisk sportowych; konserwacje nawierzchni hali gimnastycznej poprzez wykonanie cyklizowania i polakierowanie parkietu drewnianego; wykonanie chodników na placu szkolnym; remont kominów i przewodów kominowych na budynku szkolnym.

4. WYPOSAŻENIE

Na wyposażeniu placówek oświatowych i wychowawczych znajdują się materiały, urządzenia oraz środki i narzędzia, wykorzystywane w działalności dydaktycznej i wychowawczej. Zasoby te obejmują następujące kategorie:

- a) wyposażenie dydaktyczno-edukacyjne,
- b) sprzęt multimedialny i fotograficzny,
- c) sprzęt komputerowy,
- d) oprogramowanie,
- e) wyposażenie sportowo-rekreacyjne,
- f) księgozbiory,
- g) oraz inne wyposażenie.

Sale dydaktyczne i pomieszczenia administracyjne w placówkach oświatowych wyposażone są w komplety niezbędnych mebli (stoliki, krzesła, ławki, półki, szafy, regały), których ciągła eksploatacja, wymusza ich bieżące naprawy. Ze względu na wiek i stan zużycia niektórych elementów istnieje konieczność, wycofania ich z dalszego użytkowania oraz zakup nowych.

Na wyposażeniu wszystkich placówek oświatowych pozostaje sprzęt multimedialny i fotograficzny, w tym odbiorniki telewizyjne i radioodtwarzacze, które ze względu na wiek nie są kompatybilne ze współczesnymi urządzeniami multimedialnymi. Znacznie utrudnia to ich wykorzystanie w procesach dydaktycznych, z wykorzystaniem nowoczesnych nagrań, wykorzystujących technologie interaktywne. Stan wyposażenia placówek w tablice interaktywne jest niewystarczający. Podobnie w przypadku sprzętu komputerowego, który ze względu na wiek i stan wyeksploatowania nie pozwala na uruchomienie i naukę obsługi oprogramowania i aplikacji, wyznaczających aktualne standardy w obszarze informatyki oraz innych dziedzinach nauki i życia. Mimo, iż działające przy placówkach oświatowych biblioteki, w swoich księgozbiorach posiadają po kilka tysięcy woluminów, to jednak wymagają one uzupełnienia o tzw. nowości wydawnicze, tj. wydawnictwa drukowane i multimedialne, skierowane do dzieci i młodzieży.

Duży stopień zużycia i wyeksploatowania wykazuje sprzęt i wyposażenie sportowo-rekreacyjne, w tym przyrządy i urządzenia, będące na wyposażeniu hal gimnastycznych i siłowni. Dotyczy to m.in. zestawów do ćwiczeń i gier zespołowych (materace, woreczki, szarfy, piłki), urządzeń do ćwiczeń (skrzynie, kozły, skocznie). Równie wyeksploatowana jest część mebli (stoliki, biurka, krzesła, ławki,

regaly, półki, szafki), będących na wyposażeniu placówek oświatowych. Szczegółowe zapotrzebowanie placówek oświatowych na sprzęt i wyposażenie obejmuje następujące pozycje:

1. Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie: zakup i wymiana sprzętu komputerowego w pracowni informatycznej; zakup mobilnego sprzętu komputerowego (laptopy) jako wyposażenie sal dydaktycznych; zakup tablic interaktywnych do sal dydaktycznych; zakup wyposażenia dla siłowni szkolnej; zakup i montaż kotary wraz z osprzętem umożliwiającą podział hali gimnastycznej na dwie części.
2. Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach: zakup i wymiana sprzętu komputerowego w pracowni informatycznej; zakup sprzętu komputerowego wraz z niezbędnym oprogramowaniem na potrzeby administracji szkolnej; zakup wyposażenia pracowni językowej.
3. Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych: zakup mebli do sal dydaktycznych.
4. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łądku: zakup wyposażenia dydaktycznego tj. komputerów z oprogramowaniem, laptopów dla nauczycieli, zestawów stanowiskowych dla pracowni językowej, tablic białych, kompletów mebli (przedszkole 1 kpl., szkoła podstawowa 2 kpl.); oraz doposażenie sali gimnastycznej w ogólnorozwojowy sprzęt sportowy oraz zestawy piłek do gry w piłkę nożną, zestaw siatek do bramek piłkarskich; zestaw ławeczek gimnastycznych.
5. Szkoła Podstawowa w Gieraszowicach: wymiana sprzętu komputerowego w pracowni informatycznej.
6. Publiczne Przedszkole w Łoniowie: zakup mebli do sal dydaktycznych.

Tabela 6. Infrastruktura lokalowa placówek oświatowych i wychowawczych w Gminie Łoniów, 2016 r.

Typ infrastruktury	Infrastruktura	Placówki oświatowe w poszczególnych miejscowościach									
		Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie, Publiczne Przedszkole w Łoniowie		Zespół Szkoły i Przedszkola w Świnarach Starych		Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach		Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku		Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach	
		Powierzania [m ²]	Ilość	Powierzania [m ²]	Ilość	Powierzania [m ²]	Ilość	Powierzania [m ²]	Ilość	Powierzania [m ²]	Ilość
Dydaktyczno-edukacyjna	Sale dydaktyczne	880,00	15	475,30	10	650,00	13	440,00	10	318,68	9
Administracyjno-biurowa	Pokoje nauczycielskie	87,00	2	28,37	1	33,60	1	30,00	1	26,10	1
	Pomieszczenia administracyjne	191,00	7	82,00	2	63,30	4	25,00	1	21,66	1
Sportowo-rekreacyjna	Hala sportowa	620,00	2	182,00	1	288,00	1	288,00	1	74,75	1
	Siłownie	-	-	-	-	27,50	1	-	-	-	-
	Zaplecze sportowe (szatnie i prysznice)	249,00	8	-	-	-	-	100,00	1	-	-
Kulturalno-wychowawcza	Biblioteka	114,00	2	16,95	1	16,00	1	30,00	1	14,25	1
	Świetlica	80,00	1	36,54	1	65,60	1	42,00	1	32,05	1
	Zaplecze kuchenne	120,00	1	72,00	1	226,00	1	40,00	1	14,25	1
	Stołówka	80,00	1	51,62	1	-	-	-	-	-	-
Pobytowo-obsługowa	Sklepik szkolny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Łazienki	143,00	13	77,24	4	150,60	11	80,00	1	32,76	1
	Szatnie	143,00	5	46,50	1	135,00	3	70,00	1	bd.	bd.
Gospodarczo-materiałowa	Kotłownia	60,00	1	47,00	1	50,00	1	24,00	1	bd.	bd.
	Pomieszczenia gospodarcze	52,00	5	80,00	2	110,0	6	25,00	1	14,25	1
Pomocnicza	Korytarze, schody, mieszkania, składy	1071,00	12	532,09	4	856,00	4	680,00	1	173,37	3
	Podjazd dla osób niepełnosprawnych	15,00	2	-	-	-	1	16,00	1	-	-

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

Tabela 7. Wyposażenie placówek oświatowych i wychowawczych w Gminie Łoniów, 2016 r.

Typ wyposażenia	Wyposażenie	Jednostka miary	Placówki oświatowe w poszczególnych miejscowościach				
			Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie, Publiczne Przedszkole w Łoniowie	Zespół Szkoły i Przedszkola w Świnarach Starych	Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku	Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach
Dydaktyczno-edukacyjne	Mikroskopy	szt.	4	4	13	3	4
Sprzęt multimedialny i fotograficzny	Telewizory	szt.	2	6	6	1	3
	Radioodtworacze	szt.	6	8	6	6	5
	Aparaty fotograficzne	szt.	1	2	1	3	1
	Kamera	szt.	-	-	1	1	-
	Projektory	szt.	2	1	5	1	1
	Rzutnik	szt.	1	-	-	1	-
	Tablice interaktywne	szt.	2	1	3	-	1
Sprzęt komputerowy	Komputery stacjonarne i laptopy	szt.	31	16	25	15	16
Oprogramowanie	Systemy operacyjne, Pakiety	kpl.	1	1	1	1	1
Księgozbiór biblioteczny	Opracowania zwarte	Wolumin	5878	5205	6107	5700	5380
Sprzęt sportowo-rekreacyjny	Skocznia	szt.	bd.	1	1	1	1
	Koziół	szt.	bd.	-	1	1	1
	Stoły do tenisa stołowego	szt.	-	-	4	-	-
	Siłownia-atlas 12-stanowiskowy	kpl.	-	-	1	-	-

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

5. KADRA I PERSONEL

Wśród wydatków na oświatę i wychowanie ponoszonych przez gminę Łonów najpoważniejszą kategorię stanowią wynagrodzenia dla kadry pedagogicznej. W latach 2011-2015 liczba nauczycieli zatrudnionych w miejscowych szkołach podstawowych i gimnazjalnych utrzymywała się na stałym poziomie, przy czym około 35-40% stanowili nauczyciele zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin. Jednocześnie w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych systematycznie w tym okresie zwiększała się liczba nauczycieli posiadających wyższe stopnie rozwoju zawodowego.

Tabela 8. Zatrudnieni w placówkach oświatowych i wychowawczych na terenie Gminy Łonów

Placówka	Rok szkolny							
	2014-2015				2015-2016			
	Nauczyciele		Pracownicy obsługi		Nauczyciele		Pracownicy obsługi	
	Liczba nauczycieli	Liczba etatów	Liczba obsługi	Liczba etatów	Liczba nauczycieli	Liczba etatów	Liczba obsługi	Liczba etatów
Publiczny Zespół Szkół w Łonowie	29	26,94	15	12,83	31	28,60	13	13,33
Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach	14	10,38	6	3,71	14	10,70	4	3,45
Publiczny Zespół Szkół w Sulistawicach	29	23,50	14	10,01	29	26,20	11	10,05
Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych	13	10,83	7	6,01	13	12,30	6	5,44
Szkoła Podstawowa w Łążku	14	12,83	6	3,37	14	13,10	5	4,17
Publiczne Przedszkole w Łonowie	7	5,02	4	4,0	8	5,19	6	4,27
Przedszkole w Świniarach Starych	6	4,02	4	4,0	6	4,12	4	4,00
Razem:	112	94,52	56	43,93	115	100,21	49	44,71

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łonów.

W roku szkolnym 2011-2012 w szkołach na terenie Gminy Łonów zatrudnionych było łącznie 100 nauczycieli, w tym 61 nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin i 39 nauczycieli pracujących w niepełnym wymiarze godzin, tj. (4) nauczycieli stażystów, (9) nauczycieli kontraktowych, (27) nauczycieli mianowanych, (60) nauczycieli dyplomowanych. W roku szkolnym 2012-2013 liczba nauczycieli zatrudnianych w miejscowych szkołach nie uległa zmianie (100), przy czym wzrosła liczba nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin (69). Również w kolejnych latach liczba zatrudnionych nauczycieli utrzymywała się na tym samym poziomie (99-rok szkolny 2013-2014; 99-rok szkolny 2013-2014). W roku szkolnym 2015-2016 w miejscowych placówkach oświatowych i wychowawczych zatrudnionych było łącznie 115 nauczycieli, w tym 85 nauczycieli w pełnym wymiarze godzin i 30 nauczycieli w niepełnym wymiarze godzin. Stanowiło to 90 pełnych etatów.

Ze względu na stopień awans zawodowego kadrę pedagogiczną miejscowych szkół i przedszkoli stanowiło w tym okresie: (2) nauczycieli stażystów; (18) nauczycieli kontraktowych; (23)

nauczycieli mianowanych; (72) nauczycieli dyplomowanych. W porównaniu do lat ubiegłych liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy znacznie się więc zwiększyła.

Tabela 9. Zatrudnieni w placówkach oświatowych i wychowawczych na terenie Gminy Łoniów, 2015-2016

Placówka	Liczba nauczycieli	Liczba etatów nauczycieli	Liczba obsługi	Liczba etatów obsługi	Ilość oddziałów
Zespół Szkół w Łoniowie	31	28,60	13	13,33	15
Szkoła podstawowa w Gierszowicach	14	10,70	4	3,45	7
Zespół Szkół w Sulistawicach	29	26,20	11	10,05	15
Szkoła podstawowa w Świniarach Starych	13	12,30	6	5,44	7
Szkoła podstawowa w Łążku	14	13,12	5	4,17	8
Razem:	101	90,90	39	36,44	52
Publiczne Przedszkole w Łoniowie	8	5,19	6	4,27	4
Przedszkole w Świniarach Starych	6	4,12	4	4,00	3
Razem:	14	9,31	10	8,27	
Ogółem:	115	100,21	49	44,71	59

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

Nieco wolniej w tym samym okresie wzrastała liczba pracowników obsługi, zatrudnionych w placówkach wychowawczych i oświatowych. W roku szkolnym 2015-2016 było 49 pracowników obsługi, co stanowiło wzrost o 11,4%, w porównaniu do roku szkolnego 2011-2012 (44). Byli to głównie pracownicy odpowiedzialni za utrzymanie porządku na obiektach, ich konserwację, palacze CO, pracownicy obsługi administracyjnej.

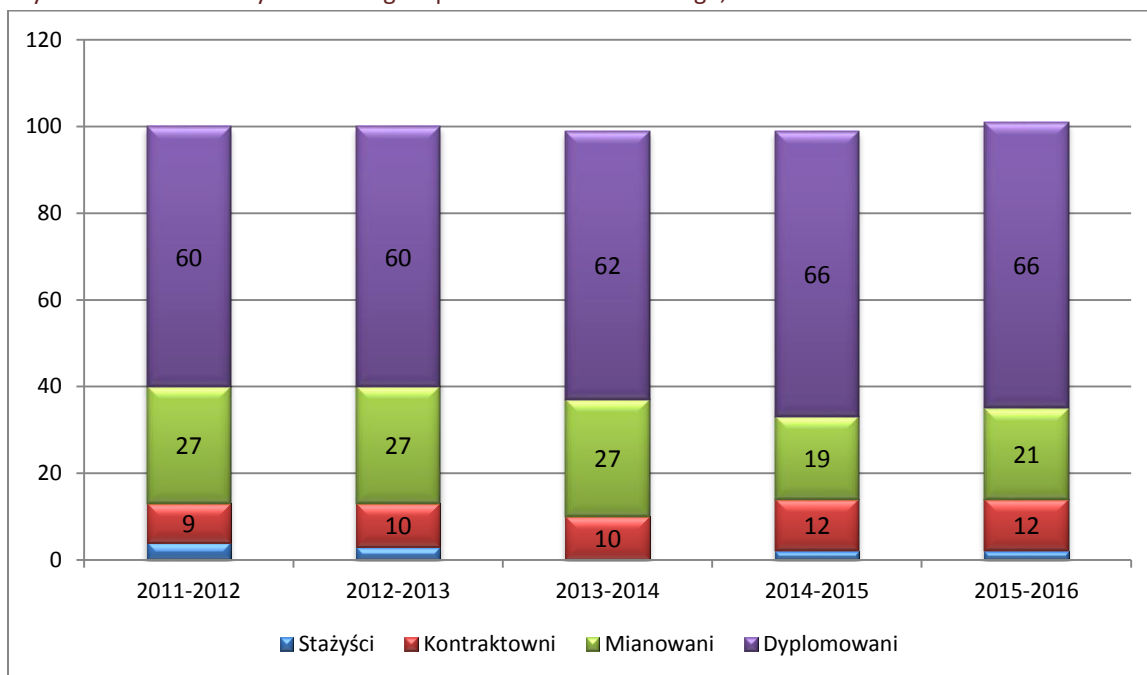
Kadra pedagogiczna systematycznie uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego. W latach 2011-2016 nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjalnych brali udział m.in. w kursach kwalifikacyjnych, szkoleniach, doradztwie metodycznym, kontynuując również naukę na studiach podyplomowych, zgodnie z potrzebami danej placówki oraz indywidualnym planem rozwoju zawodowego. Były to m.in. następujące kursy i szkolenia:

- a) Szkoła Podstawowa w Łoniowie: „Metody i techniki zapamiętywania, czyli pamiętaj, że masz pamięć” (kurs doskonalący); „Kompetentny nauczyciel” (kurs); „Nauczyciel XXI wieku” (szkolenie); „Historia” (studia podyplomowe); „Elementy e-learningu w pracy nauczyciela” (warsztaty); „Chrońmy młodość w sieci” (warsztaty); „Wspomaganie rozwoju ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej” (studia podyplomowe),
- b) Gimnazjum w Łoniowie: „Wsparcie budowania zintegrowanej polityki społecznej w regionie- zadania oraz działalność zespołów interdyscyplinarnych” (szkolenie); „Kompetentny nauczyciel” (kurs); „Chrońmy młodość w sieci” (warsztaty); „Oligofrenopedagogika” (kurs kwalifikacyjny, studia podyplomowe); „Wspomaganie rozwoju ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

w szkole ogólnodostępnej” (studia podyplomowe); „Stres jako nieodłączny towarzysz ucznia i nauczyciela” (szkolenie); „Sztuka uczenia” (szkolenie); „Psychopedagogika, diagnoza i pomoc psychologiczna” (studia podyplomowe),

- c) Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych: „Wsparcie budowania zintegrowanej polityki społecznej w regionie – zadania oraz działalność Zespołów interdyscyplinarnych”; „Podstawa programowa w edukacji wczesnoszkolnej a program nauczania”; „Podstawy grafiki komputerowej”; „Jak pracować z dziećmi o różnych potrzebach edukacyjnych”; „Muzyczny Elementarz – nowe spojrzenie na edukację muzyczną”; „Pedagogika i terapie – ujęcie interdyscyplinarne”.

Wykres 3. Liczba nauczycieli według stopnia awansu zawodowego, 2011-2016

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

Mimo stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez kadre pedagogiczną, niektóre z placówek dostrzegają brak odpowiednich specjalistów, w tym logopedów i pedagogów (Szkoła Podstawowa w Łążku).

6. PODOPIECZNI I UCZNIOWIE

Podobnie jak w przypadku powiatu sandomierskiego, województwa świętokrzyskiego i całego kraju, na terenie Gminy Łonów widoczne są oznaki tzw. niżu demograficznego, przejawiającego się w spadku liczby uczniów i podopiecznych miejscowych placówek oświatowych i wychowawczych, obserwowanym na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat.

Tabela 10. Uczniowie i wychowankowie placówek oświatowych i wychowawczych, 2012-2016

Placówka	Rok szkolny							
	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016	
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Publiczny Zespół Szkół w Łonowie	13	296	12	293	15	315	15	310
Szkoła Podstawowa w Łonowie	6	157	6	155	9	179	9	175
Gimnazjum w Łonowie	7	139	6	138	6	136	6	135
Szkoła Podstawowa w Gierszowicach	7	43	7	43	7	48	5	50
Oddział Przedszkolny	-	14	-	14	-	12	-	16
Oddział „0”	-	13	-	13	-	10	-	6
Publiczny Zespół Szkół w Sulisławicach	13	246	14	233	11	235	13	247
Szkoła Podstawowa w Sulisławicach	7	107	6	96	6	100	7	110
Oddział Przedszkolny	-	19	-	22	-	22	-	22
Oddział „0”	-	24	-	25	-	26	-	21
Gimnazjum w Sulisławicach	6	96	6	90	5	87	6	94
Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych	6	94	6	88	6	99	7	104
Szkoła Podstawowa w Łążku	7	83	8	76	6	79	6	74
Oddział Przedszkolny	-	25	-	23	-	18	-	16
Oddział „0”	-	19	-	21	-	24	-	19
Publiczne Przedszkole w Łonowie	3	77	4	94	4	72	4	72
Oddział Przedszkolny	-	51	-	42	-	37	-	35
Oddział „0”	-	26	-	52	-	35	-	37
Przedszkole w Świniarach Starych	2	51	3	45	3	44	3	44
Oddział Przedszkolny	-	33	-	25	-	24	-	28
Oddział „0”	-	18	-	20	-	20	-	16

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łonów.

Aktualnie problem ten widoczny jest przede wszystkim w placówkach wychowania przedszkolnego oraz w niektórych szkołach podstawowych. W 2011 roku odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Łonów wyniósł 71,3% i był wyższy niż w powiecie sandomierskim (68,5%). Pod koniec 2014 roku do przedszkoli uczęszczało ogółem 76,5%

dzieci w wieku 3-6 zameldowanych na terenie gminy (85,8%-powiat sandomierski). W roku szkolnym 2015-2016 opieką objęto 216 dzieci w wieku przedszkolnym, zorganizowanych w 13 oddziałów (punkty przedszkolne, oddziały „0”). Stanowiło to spadek o 5,3% (12 dzieci) w porównaniu do roku poprzedniego (228 dzieci) i o 16,0% w stosunku do roku szkolnego 2012-2013 (257 dzieci). Problem ten jest nieco mniej widoczny w miejscowych szkołach podstawowych, w których naukę w roku szkolnym 2015-2016 pobierało 513 uczniów, co w porównaniu do roku poprzedniego stanowiło wzrost o 1,6% (8 dzieci) zaś w stosunku do roku szkolnego 2013-2014 wzrost o 16,0% (73 dzieci). Liczba uczniów szkół gimnazjalnych (229) w roku szkolnym 2015-2016 nieznacznie spadła o 2,5% (6 uczniów) w stosunku do roku szkolnego 2012-2013 (235 uczniów). Na przestrzeni tych lat utrzymuje się jednak na poziomie 223-235 uczniów.

Wśród uczniów uczęszczających do miejscowych placówek wychowawczych niewielki odsetek stanowią dzieci i młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W 2016 roku było 10 uczniów, uczęszczających do: (2) Szkoły Podstawowej w Łoniowie; (2) Szkoły Podstawowej w Gieraszwicach; (2) Szkoły Podstawowej w Sulisławicach; (2) Szkoły Podstawowej w Świniarach; (2) Szkoły Podstawowej w Łązku; (1) Gimnazjum w Sulisławicach. Ogółem w latach 2011-2016 w miejscowych placówkach oświatowych specjalistyczną opieką objęto 78 uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wyniki osiągnięte przez uczniów miejscowych placówek oświatowych oraz ich indywidualne sukcesy w nauce i sporcie są efektem oddziaływania kilkunastu czynników i uwarunkowań, w tym: indywidualnych zdolności, możliwości i aspiracji, a także pracowitości oraz wpływu środowiska rodzinnego i szkolnego.

Tabela 11. Porównanie wyników egzaminu dla klas VI szkoły podstawowej w latach 2011-2016

Uśrednione wyniki sprawdzianu klas szóstych	Rok szkolny						
	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015		2015-2016	
				I	II	I	II
Gmina Łoniów	21,10	23,02	24,21	23,09	26,34	21,23	24,28
Powiat sandomierski	21,50	22,37	23,86	25,39	29,22	22,89	25,79
Województwo świętokrzyskie	22,33	23,72	25,83	26,00	30,00	24,60	27,60
Polska	22,75	24,03	25,82	29,00	31,00	25,00	28,40

I-język polski, matematyka; II-język obcy.

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów.

W dużej mierze zależą również od stopnia trudności egzaminów, konkursów i sprawdzianów, którym poddawani są uczniowie. W przypadku uczniów szkół podstawowych testem ich kompetencji i umiejętności, nabytych w szkole podstawowej, jest egzamin dla uczniów klas szóstych. Obejmuje on sprawdzian wiedzy w zakresie języka polskiego i matematyki (część I) oraz języka obcego (część II). W roku szkolnym 2015-2016 uczniowie miejscowych szkół podstawowych na egzaminie tym osiągnęli wyniki, których uśredniona wartość była niższa niż w przypadku powiatu sandomierskiego, województwa świętokrzyskiego i kraju. Podobnie w roku szkolnym 2014-2015 i w roku szkolnym 2013-2014. Wpisują się one jedna w szerszą tendencję obserwowaną na terenie całego kraju, według której lepsze wyniki na egzaminach dla klas szóstych szkół podstawowych osiągają uczniowie z placówek położonych na terenach miejskich.

KOMPLEKSOWY PLAN ROZWOJU SZKÓŁ W GMINIE ŁONIÓW NA LATA 2016-2023

Tabela 12. Wyniki sprawdzianu klas szóstych, według miejscowych szkół podstawowych, 2011-2016

Placówka	Rok szkolny						
	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015		2015-2016	
				I	II	I	II
Szkoła Podstawowa w Łoniewie	23,92	20,52	21,27	21,87	26,50	16,59	23,89
Szkoła Podstawowa w Gierszowicach	25,17	30,38	30,88	28,00	30,63	28,11	23,11
Szkoła Podstawowa w Sulistawicach	16,92	20,04	21,07	19,80	25,35	21,88	23,38
Szkoła Podstawowa w Świniarach Starych	22,57	23,18	28,92	26,33	24,20	22,67	22,13
Szkoła Podstawowa w Łążku	18,90	21,00	24,38	24,07	27,40	24,10	30,50

I-język polski, matematyka; II-język obcy.

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniew.

W przypadku uczniów szkół gimnazjalnych, sprawdzianem nabytych przez nich umiejętności i wiedzy jest egzamin gimnazjalny, któremu poddawani są uczniowie klas trzecich. Jest on powszechny i obowiązkowy i jest tzw. egzaminem zewnętrznym, sprawdzanym przez egzaminatorów powoływanych przez dyrektora właściwego Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej. Egzamin składa się z kilkunastu części.

Tabela 13. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego w latach 2014-2016

Rok szkolny	Część egzaminacyjna	Gimnazjum w Łoniewie	Gimnazjum w Sulistawicach	Gmina Łoniew	Powiat sandomierski	Województwo świętokrzyskie	Polska
2015-2016	Część humanistyczna:						
	- historia, WOS	50,40	59,60	54,00	54,00	56,00	56,00
	- język polski	68,60	67,60	68,20	66,50	69,00	69,00
	Część matematyczno-przyrodnicza:						
	- matematyka	41,60	43,70	42,40	44,70	48,00	49,00
	- przedmioty przyrodnicze	49,60	49,80	49,70	49,50	52,00	51,00
	Część językowa:						
	- język angielski (podstawowy)	56,20	60,60	58,30	58,40	63,00	64,00
	- język angielski (rozszerzony)	39,80	39,80	37,70	62,00	43,00	45,00
	- język rosyjski (podstawowy)	60,80	73,60	64,10	62,40	58,00	61,00
- język rosyjski (rozszerzony)	100,00	56,70	67,50	67,50	52,00	44,00	
2014-2015	Część humanistyczna:						
	- historia, WOS	57,30	63,10	60,17	62,30	63,00	64,00
	- język polski	57,30	55,00	56,15	58,30	61,00	62,00
	Część matematyczno-przyrodnicza:						
	- matematyka	45,00	47,80	46,40	45,10	47,00	48,00
	- przedmioty przyrodnicze	42,70	46,80	44,75	47,40	47,00	50,00
	Część językowa:						
	- język angielski (podstawowy)	50,80	61,00	55,90	62,00	64,00	67,00
	- język angielski (rozszerzony)	26,00	34,20	30,10	40,90	44,00	48,00
	- język rosyjski (podstawowy)	50,30	75,00	62,65	53,90	54,00	58,00
- język rosyjski (rozszerzony)	55,00	60,40	57,70	53,80	37,00	42,00	

Źródło: Opracowanie własne, [za:] Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniew.

W części humanistycznej sprawdzana jest wiedza uczniów z zakresu języka polskiego, historii, a także wiedzy o społeczeństwie. W części matematyczno-przyrodniczej egzaminowani muszą wykazać się odpowiednim poziomem wiedzy i umiejętności w zakresie biologii, chemii, fizyki i astronomii, a także matematyki i geografii. Trzecia część egzaminu gimnazjalnego to część językowa, obowiązująca od roku szkolnego 2008-2009. Podczas niej sprawdzana jest wiedza gimnazjalistów ze znajomości wybranego przez nich nowożytnego języka obcego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (angielski, francuski, hiszpański, rosyjski, włoski, niemiecki). W roku szkolnym 2014-2015 uśrednione wyniki uzyskane w egzaminie gimnazjalnym przez uczniów miejscowych szkół były nieco niższe, niż w przypadku powiatu kraju. Podobnie w roku szkolnym 2015-2016. Nie odbiegają jednak znacznie od tych wyników, które osiągnęli uczniowie szkół gimnazjalnych w powiecie sandomierskim i województwie świętokrzyskim.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych metod służących diagnozie aktualnej sytuacji, w której znajduje się dany podmiot, ze wskazaniem jego silnych i słabych stron (Strengths, Weaknesses), a także istniejących, potencjalnych szans i zagrożeń, z którymi musi się on zmierzyć (Opportunities, Threats). Silne i słabe strony traktowane są, jako czynniki wewnętrzne, natomiast szanse i zagrożenia, jako czynniki zewnętrzne umiejscowione w bliższym lub dalszym otoczeniu podmiotu. Dzięki metodzie tej można dokonać segregacji i kategoryzacji danych i informacji o kondycji danego podmiotu. Analiza SWOT ułatwia także identyfikację problemów oraz określenie priorytetów rozwoju dla danego podmiotu. Niniejsza Analiza SWOT lokalnego systemu oświatowego obejmuje więc analizę:

Mocnych/słabych stron:

czynników zewnętrznych (egzogenicznych), mających pozytywny/negatywny wpływ na lokalny system oświatowy i poszczególne jego elementy i mogą stanowić jedną z sił rozwojowych lub hamujących jego rozwój i modernizację.

czynników wewnętrznych (endogenicznych), które mają pozytywny/negatywny wpływ na lokalny system oświatowy i poszczególne jego elementy i mogą stanowić jedną z sił rozwojowych lub hamujących jego rozwój i modernizację.

Szans/zagrożeń:

Źródłem oddziaływania czynników zewnętrznych na lokalny system oświatowy jest środowisko geograficzne i kulturowe, aktualna sytuacja gospodarczo-ekonomiczna i społeczno-demograficzna regionu oraz uwarunkowania prawno-finansowe, wpływające na organizację i funkcjonowanie lokalnego systemu oświatowego na terenie Gminy Łonów.

Czynniki wewnętrzne są ściśle powiązane z poszczególnymi elementami tego systemu oraz ściśle determinują ich funkcjonowanie w następujących obszarach: organizacja i zarządzanie; koncepcje i plany rozwojowe; infrastruktura; wyposażenie; kadra i personel podopieczni i uczniowie.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Zróżnicowane środowisko przyrodnicze i naturalne. Liczne pomniki przyrody, stanowiska archeologiczne i zabytki. Dobrze rozwinięta sieć lokalnych i ponadregionalnych połączeń komunikacyjnych. Bliskość ośrodków miejskich, pełniących rolę lokalnych i ponadlokalnych ośrodków kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym, policealnym i wyższym (Staszów, Połaniec, Sandomierz, Ostrowiec Świętokrzyski, Tarnobrzeg). Własna infrastruktura kulturalno-sportowa umożliwiająca realizację zadań z tego zakresu. Wysoka jakość usług świadczonych przez lokalną administrację.	Brak zasobów naturalnych o strategicznym znaczeniu dla gospodarki. Niewielka powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo. Niskie poziom wykorzystania zasobów kulturowych i przyrodniczych (zabytki, pomniki przyrody) w działalności o charakterze kulturalno-edukacyjnej. Oddalenie od dróg o znaczeniu ponadregionalnym (drogi ekspresowe, autostrady). Utrudniony dostęp do komunikacji kolejowej. Znaczne oddalenie od większych aglomeracji miejskich, pełniących rolę ponadregionalnych ośrodków kształcenia na poziomie szkół wyższych (Kielce, Warszawa, Kraków, Rzeszów).

• Wysoki odsetek w populacji osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. • Potencjał, różnorodność oraz aktywność miejscowych środowisk społecznych. • Wartościowy potencjał ludzki-uczciwi i rzetelni mieszkańcy, zaangażowani w sprawy gminy i jej rozwoju. • Profesjonalna kadra instytucji publicznych. • Możliwość pozyskania środków finansowych ze źródeł UE w ramach m.in. Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (2014-2020), Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (2014-2020).	• Niewystarczająca dostępność obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych. • Wzrastający systematycznie odsetek osób w wieku poprodukcyjnym • Niekorzystne prognozy demograficzne dla gminy, powiatu i województwa, w tym starzenie się społeczeństwa. • Wysoki poziom bezrobocia, w tym kobiet. • Relatywnie wysoki odsetek ludności utrzymującej się z działalności rolniczej. • Niższy poziom życia ludności niż w przypadku innych jednostek administracyjnych powiatu sandomierskiego. • Niskie tempo przyrostu nowych podmiotów gospodarczych na terenie gminy. • Niewystarczająca liczba lub jakość ofert na rynku pracy, pozwalających na samorozwój. • Ubożenie społeczeństwa, na skutek spadku dochodów gospodarstw domowych, wzrostu cen. • Niewystarczające środki na inwestycje komunalne. • Utrudniony dostęp do środków zewnętrznych, w tym funduszy UE. • Wysokie wydatki na oświatę i wychowanie, w tym rosnące wydatki ze środków własnych gm. • Brak środków budżetowych na inwestycje w obszarze oświaty i wychowania.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych gwarantująca realizację zadań w zakresie edukacji na poziomie podstawowym, gimnazjalnym. • Dobrze rozwinięta opieka przedszkolna w oparciu o przedszkola publiczne oraz oddziały „0” i przedszkolne funkcjonujące w szkołach podstawowych. • Wysoki poziom usług wychowawczych i edukacyjnych realizowanych w miejscowych placówkach oświatowych i wychowawczych. • Wykształcona i kompetentna kadra pedagogiczna, uczestnicząca w doskonaleniu zawodowym. • Dobra współpraca placówek oświatowych z innymi instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi. • Dobrze funkcjonujący system działań dydaktycznych. • Aktywny udział rodziców uczniów w działalności placówek oświatowych i wychowawczych. • Zaangażowani uczniowie w życie szkół i środowiska lokalnego. • Wysokie lokaty uczniów w turniejach i konkursach, w tym przedmiotowych, organizowanych na szczeblu szkolnym i pozaszkolnym.	• Zły stan techniczny niektórych elementów infrastruktury wykorzystywanej przez placówki oświatowe. • Niewystarczający poziom wyposażenia placówek oświatowych w nowoczesne środki dydaktyczne, w tym nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny, wyposażenie sportowe. • Brak odpowiednich specjalistów w placówkach oświatowych. • Niezadowolające wyniki egzaminów gimnazjalnych i egzaminów dla uczniów klas VI szkół podstawowych. • Zbyt małe fundusze na realizację zaplanowanych przedsięwzięć remontowych i wyposażenia placówek. • Ograniczona możliwość wyjazdów uczniów na warsztaty i zajęcia edukacyjne.

WIZJA I MISJA ROZWOJU

Przeprowadzona analiza i diagnoza aktualnego stanu lokalnego systemu oświatowego Gminy Łoniów oraz istniejących uwarunkowań jego funkcjonowania, pozwoliła określić wizję, cele strategiczne oraz działania dla Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół Gminy Łoniów na lata 2016-2023. Wizja strategiczna stanowi realnie wyobrażoną sytuację docelową oświaty w Gminie Łoniów w przyjętej perspektywie czasowej. Określa ona sytuację, jaką społeczność lokalna chce osiągnąć i do jakiej należy dążyć. Kierunki tych działań powinny być podporządkowane i zgodne z wizją rozwoju systemu oświatowego Gminy Łoniów, według której:

Lokalny system oświatowy Gminy Łoniów zapewnia wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, przy zachowaniu wysokich standardów edukacyjnych, poprzez ciągłe doskonalenie realizowanych procesów dydaktyczno-wychowawczych z wykorzystaniem nowoczesnej infrastruktury lokalowej i narzędzi dydaktycznych oraz własnej wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.

Powyższa wizja jest istotą wytyczonego kierunku rozwoju lokalnego systemu oświatowego Gminy Łoniów. Misją rozwoju jest dążenie do osiągnięcia celów założonych wizji, poprzez realizację szeregu działań, ukierunkowanych na osiągnięcie następujących celów strategicznych:

Cel strategiczny 1

Modernizacja i remont bazy lokalowej placówek oświatowych wraz z ich otoczeniem

Cel strategiczny 2

Zwiększenie dostępu do nowoczesnych narzędzi edukacyjnych i dydaktycznych

Cel strategiczny 3

Zapewnienie wysokich standardów edukacyjnych

Powyższym celom strategicznym podporządkowano kilkanaście celów operacyjnych, w ramach których zdefiniowano katalog koniecznych do przeprowadzenia działań. Ich realizacja pozwoli na osiągnięcie zakładanych celów operacyjnych i strategicznych.

CELE STRATEGICZNE

CEL STRATEGICZNY 1.		
MODERNIZACJA I REMONT BAZY LOKALOWEJ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH WRAZ Z ICH OTOCZENIEM		
CEL OPERACYJNY 1.1. POPRAWA STANU TECHNICZNEGO I ESTETYKI BAZY LOKALOWEJ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
1.1.1. Kompleksowy remont bazy lokalowej Publicznego Zespołu Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie, w tym: a) wymiana posadzki na korytarzach i klatce schodowej, b) modernizacja i remont pokrycia dachowego hali gimnastycznej, c) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz parkietu w hali gimnastycznej, d) modernizacja i wymiana oświetlenia, e) modernizacja instalacji CO, f) remont kominów, przewodów kominowych, instalacji wentylacyjnej.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023
1.1.2. Kompleksowy remont bazy lokalowej Publicznego Zespołu Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach”, w tym a) remont elewacji i dachu hali gimnastycznej, b) remont i malowanie sal dydaktycznych, korytarzy, szatni i pomieszczeń administracyjnych, c) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, d) modernizacja i wymiana oświetlenia, e) termomodernizacja budynku szkolnego, f) wymiana orywnowania, g) remont kominów, przewodów kominowych, instalacji wentylacyjnej.	Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Gmina Łoniów	2016-2023
1.1.3. Kompleksowy remont bazy lokalowej Zespołu Szkół i Przedszkola w Świniarach Starych, w tym: a) modernizacja i wymiana oświetlenia na hali gimnastycznej, b) wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych.	Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Gmina Łoniów	2016-2023
1.1.4. Kompleksowy remont bazy lokalowej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łążku, w tym; a) remont zewnętrznej elewacji hali sportowej (m.in. wykonanie tynków i termomodernizacja ścian),	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Gmina Łoniów	2016-2023

b) remont i malowanie sal dydaktycznych, łazienek.		
1.1.5. Kompleksowy remont bazy lokalowej Szkoły Podstawowej w Gieraszwicach, w tym: a) modernizacja boisk sportowych, b) remont i konserwacja nawierzchni hali gimnastycznej, c) remont kominów, przewodów kominowych, instalacji wentylacyjnej.	Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Gmina Łonów	2016-2023
CEL OPERACYJNY 1.2. MODERNIZACJA I PRZEBUDOWA OTOCZENIA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
1.2.1. Modernizacja i przebudowa otoczenia Publicznego Zespołu Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łonowie, w tym: a) przebudowa i remont chodników wokół budynku szkoły i hali gimnastycznej, b) przebudowa i modernizacja dróg dojazdowych i ciągów komunikacyjnych, c) wykonanie oświetlenia wokół budynków szkolnych.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łonowie Gmina Łonów	2016-2023
1.2.2. Modernizacja i przebudowa otoczenia Zespołu Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych, w tym: a) wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych.	Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Gmina Łonów	2016-2023
1.2.3. Modernizacja i przebudowa otoczenia Szkoły Podstawowej w Gieraszwicach: b) modernizacja boisk szkolnych, c) wykonanie chodników na placu szkolnym.	Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Gmina Łonów	2016-2023

CEL STRATEGICZNY 2. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO NOWOCZESNYCH NARZĘDZI EDUKACYJNYCH I DYDAKTYCZNYCH		
CEL OPERACYJNY 2.1. WYMIANA I UZUPEŁNIENIE ZUŻYTEGO WYPOSAŻENIA SZKOLNEGO		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
2.1.1. Zakup i montaż kotary wraz z osprzętem umożliwiającej podział hali gimnastycznej na dwie części	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023
2.1.2. Zakup i wymiana zużytych mebli szkolnych (stoliki, ławki, krzesła, biurka, regały, szafy półki, tablice, itp.)	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łązku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Publiczne Przedszkole w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023
2.1.3. Zakup i wymiana sprzętu sportowo-rekreacyjnego, w tym piłki, szarfy, materace itp., oraz osprzęt i zestawy do gier zespołowych, wyposażenia siłowni szkolnych.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łązku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Publiczne Przedszkole w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023

2.1.4. Zakup książek i wydawnictw multimedialnych do szkolnych bibliotek	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Gmina Łoniów	2016-2023
CEL OPERACYJNY 2.2. ZAKUP NOWOCZESNEGO WYPOSAŻENIA DYDAKTYCZNO-EDUKACYJNEGO		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
2.2.1. Zakup i wymiana stacjonarnego i mobilnego sprzętu komputerowego wraz z niezbędnym oprogramowaniem.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Gmina Łoniów	2016-2023
2.2.2. Zakup specjalistycznego wyposażenia do „pracowni językowych wraz z niezbędnymi narzędziami dydaktycznymi	Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Gmina Łoniów	2016-2023
2.2.3. Zakup tablic interaktywnych wraz z niezbędnym oprogramowaniem i osprzętem	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023

CEL STRATEGICZNY 3 ZAPEWNIENIE WYSOKICH STANDARDÓW EDUKACYJNYCH		
CEL OPERACYJNY 3.1. DOSTOSOWANIE OFERTY ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH DO OCZEKIWAŃ I POTRZEB UCZNIÓW		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
3.1.1. Realizacja i modyfikacja modelu pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Publiczne Przedszkole w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023
3.1.2. Coroczne badanie oczekiwań uczniów dotyczących organizacji zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łążku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Gmina Łoniów	2016-2023

CEL OPERACYJNY 3.2. DOSKONALENIE KADRY PEDAGOGICZNEJ		
Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Harmonogram
3.1.1. Udział nauczycieli w kursach kwalifikacyjnych, szkoleniach, studiach podyplomowych, podnoszących kwalifikacje zawodowe.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łązku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Publiczne Przedszkole w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023
3.1.2. Premiowanie oraz promowanie innowacyjnych inicjatyw wychowawczych i dydaktycznych oraz wybitnych efektów pracy nauczycieli.	Publiczny Zespół Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie Publiczny Zespół Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulistawicach Zespół Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łązku Szkoła Podstawowa w Gieraszwicach Publiczne Przedszkole w Łoniowie Gmina Łoniów	2016-2023

SYSTEM REALIZACJI PLANU

Opracowany Plan jest wyznacznikiem kierunków działań, jakie powinny być realizowane, by osiągnąć założone cele. Należy pamiętać, że Plan powinien być dokumentem, który należy sukcesywnie realizować i aktualizować w przypadku zmian wynikających ze zmieniających się warunków politycznych, ekonomicznych, społecznych oraz finansowo-prawnych. Umożliwia to system procedur, według których realizowany będzie proces wdrażania, aktualizacji, monitorowania i ewaluacji Planu. Nadzór nad nim sprawował będzie Zespół Programu, który odpowiedzialny będzie za rozdzielanie działań, śledzenie postępów w ich wdrażaniu, okresową ocenę, nanoszenie korekt i uzupełnień oraz wprowadzanie do dokumentu nowych propozycji. Zespół ten będą tworzyć przedstawiciele placówek oświatowych objętych planem oraz przedstawiciel Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli w Łoniowie. Zespół będzie corocznie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Planu w poprzednim roku, zawierające informacje o zadaniach ukończonych, zadaniach będących w trakcie wykonywania oraz zadaniach nie rozpoczętych wraz z wyjaśnieniem przyczyn ewentualnych opóźnień. Konsekwencją wniosków, zawartych w sprawozdaniu może być propozycja nanoszenia zmian w dokumencie, polegających na przykład na usuwaniu, czy też dodawaniu określonych zapisów.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PLANU

Poza subwencją oświatową, wśród potencjalnych źródeł finansowania realizacji celów strategicznych Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół Gminy Łoniów na lata 2016-2023 należy wymienić:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,
2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
4. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej,
5. Programy ministerialne,
6. Inne źródła.

Możliwymi źródłami pozyskania środków na działalność placówek oświatowych w Gminie Łoniów są również Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), zwłaszcza na prace przystosowujące placówki do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na działania i zajęcia propagujące zachowania proekologiczne wśród dzieci i młodzieży oraz inne przedsięwzięcia w tym zakresie, granty np. Program ERASMUS+, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich itp.

ŹRÓDŁA

1. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Gminy Łoniów:
 - w roku szkolnym 2010/2011. Łoniów, 27.10.2011;
 - w roku szkolnym 2011/2012. Łoniów, 10.10.2012;
 - w roku szkolnym 2012/2013. Łoniów, 14.10.2013;
 - w roku szkolnym 2013/2014. Łoniów, 30.10.2014;
 - w roku szkolnym 2014/2015. Łoniów, 30.10.2015;
 - w roku szkolnym 2015/2016. Łoniów, 30.10.2016.
2. Informacje i materiały Publicznego Zespołu Szkół im. Oddziału Partyzanckiego „Jędrusie” w Sulisławicach. Łoniów 2016.
3. Informacje i materiały Publicznej Szkoły Podstawowej w Gieraszowicach. Łoniów 2016.
4. Informacje i materiały Publicznej Szkoły Podstawowej w Łązku. Łoniów 2016.
5. Informacje i materiały Zespołu Szkół im. Św. Jana Pawła II w Łoniowie. Łoniów 2016.
6. Informacje i materiały Zespołu Szkoły i Przedszkola w Świniarach Starych. Łoniów 2016.
7. Informacje i materiały Publicznego Przedszkola w Łoniowie. Łoniów 2016.
8. Strategia rozwoju powiatu sandomierskiego na lata 2014-2020. Sandomierz 2014.
9. Strategia rozwoju Gminy Łoniów na lata 2015-2022. Łoniów 2015.
10. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Łoniów na lata 2016-2020. Łoniów 2016.
11. Województwo świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy 2012. Kielce 2012.
12. Województwo świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy 2013. Kielce 2013.
13. Województwo świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy 2014. Kielce 2014.
14. Województwo świętokrzyskie. Podregiony, powiaty, gminy 2015. Kielce 2015.
15. Materiały Urzędu Gminy w Łoniowie. Łoniów 2016.
16. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie. Warszawa 2016.

SPIS TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy według obszarów działalności, 2010-2014.....	11
Tabela 2. Ruch naturalny ludności w Gminie Łoniów w latach 2011-2014	15
Tabela 3. Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat w latach 2011-2015.....	17
Tabela 4. Część oświatowa subwencji ogólnej w strukturze dochodów Gminy Łoniów, 2011-2015.....	19
Tabela 5. Wydatki na oświatę i wychowanie w Gminie Łoniów, według szkół 2015	24
Tabela 6. Infrastruktura lokalowa placówek oświatowych i wychowawczych w Gminie Łoniów, 2016 r.....	33
Tabela 7. Wyposażenie placówek oświatowych i wychowawczych w Gminie Łoniów, 2016 r.	33
Tabela 8. Zatrudnieni w placówkach oświatowych i wychowawczych na terenie Gminy Łoniów	34
Tabela 9. Zatrudnieni w placówkach oświatowych i wychowawczych na terenie Gminy Łoniów, 2015-2016.....	35
Tabela 10. Uczniowie i wychowankowie placówek oświatowych i wychowawczych, 2012-2016	37
Tabela 11. Porównanie wyników egzaminu dla klas VI szkoły podstawowej w latach 2011-2016	38
Tabela 12. Wyniki sprawdzianu klas szóstych, według miejscowych szkół podstawowych, 2011-2016.....	39
Tabela 13. Porównanie wyników egzaminu gimnazjalnego w latach 2014-2016	39

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Ludność Gminy Łoniów według ekonomicznych grup wiekowych [%], 2015 r.	17
Wykres 2. Udział wydatków na wychowanie i oświatę [%] w wydatkach Gminy Łoniów, 2011-2015.....	23
Wykres 3. Liczba nauczycieli według stopnia awansu zawodowego, 2011-2016	36

SPIS RYCIN

Rycina 1. Gmina Łoniów na tle lokalnych i ponadlokalnych połączeń komunikacyjnych	8

Uzasadnienie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Łoniów na lata 2016 do 2023 jest dokumentem strategicznym, zawierającym obiektywną ocenę sytuacji szkolnictwa w gminie w ujęciu całościowym. Plan wyznacza kierunki rozwoju oświaty do roku 2023. Przeprowadzona w dokumencie analiza stanu oświaty pozwoliła wypracować wizję i misję, czyli określić działania niezbędne do zapewnienia satysfakcjonującego i wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. Opracowany dokument będzie stanowił formalną podstawę do aplikowania o środki zewnętrzne, w tym z Unii Europejskiej.

Przewodniczący Rady Gminy

Antoni Szpak